

ACTUARIËLE EN BEDRIJFSTECHNISCHE NOTA

STICHTING PENSIOENFONDS ERNST & YOUNG

19 april 2023

Voorwoord

In artikel 4 lid 1 van de Statuten wordt tot uiting gebracht dat het fonds werkt volgens een door het bestuur vastgestelde Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN), zoals bedoeld in artikel 145 van de Pensioenwet en het daaruit voortvloeiende Besluit Financieel toetsingskader pensioenfondsen.

De ABTN heeft als doel:

- aan de hand van een beschrijving van de hoofdlijnen van het interne beheersingssysteem en van de opzet van de administratieve organisatie en interne controle integraal inzicht te geven in het functioneren van het fonds, en
- een beschrijving te geven van het door het fonds te voeren beleid, waarbij de financiële opzet en de grondslagen waarop dit beleid berust, gemotiveerd omschreven zijn.

De ABTN heeft de hoedanigheid van een bedrijfsplan dat het geheel functioneren inzichtelijk maakt.

Vanaf 1 juli 2018 is ons pensioenfonds een gesloten pensioenfonds.

Onze pensioenregeling, geldend tot 1 juli 2018, werd gekarakteriseerd als een CDC-regeling (collectieve beschikbare-premieregeling). Kern van de regeling was dat de werkgever jaarlijks een premie beschikbaar stelde waarbij door het pensioenfonds voor het collectief van deelnemers, vanuit deze beschikbare premie, werd getracht een middelloonregeling te financieren. De werkgever gaf hiervoor geen garanties en had na het voldoen van de premie geen enkele verplichting meer.

De Pensioenwet kent het fenomeen CDC-regeling niet, maar onderscheidt premieovereenkomst (premie vast, uitkering variabel), kapitaalovereenkomst (opbouw van een bepaald kapitaal op pensioendatum, waarmee op dat moment een pensioenuitkering wordt ingekocht) en uitkeringsovereenkomst (een bepaald pensioenuitkeringsniveau). Voor de werkgever werkte een CDC-regeling uit als een premieovereenkomst; voor de deelnemers beoogt een CDC-regeling uit te werken als uitkeringsovereenkomst. De Pensioenwet schrijft voor dat een pensioenregeling strikt volgens deze driedeling moet worden geduid. In onze fondsdocumenten en uitingen spreken wij daarom van uitkeringsovereenkomst indien en voorzover formeel vereist. Waar vrijheid bestaat spreken wij in onze uitingen van een CDC-regeling.

Vaststelling Actuariële en Bedrijfstechnische Nota

De voorliggende Actuariële en Bedrijfstechnische Nota van Stichting Pensioenfonds Ernst & Young is vastgesteld in de bestuursvergadering van 19 april 2023.

Den Haag, 19 april 2023

Stichting Pensioenfonds Ernst & Young

J.C. Besters
(penningmeester)

E. Wierenga
(secretaris)

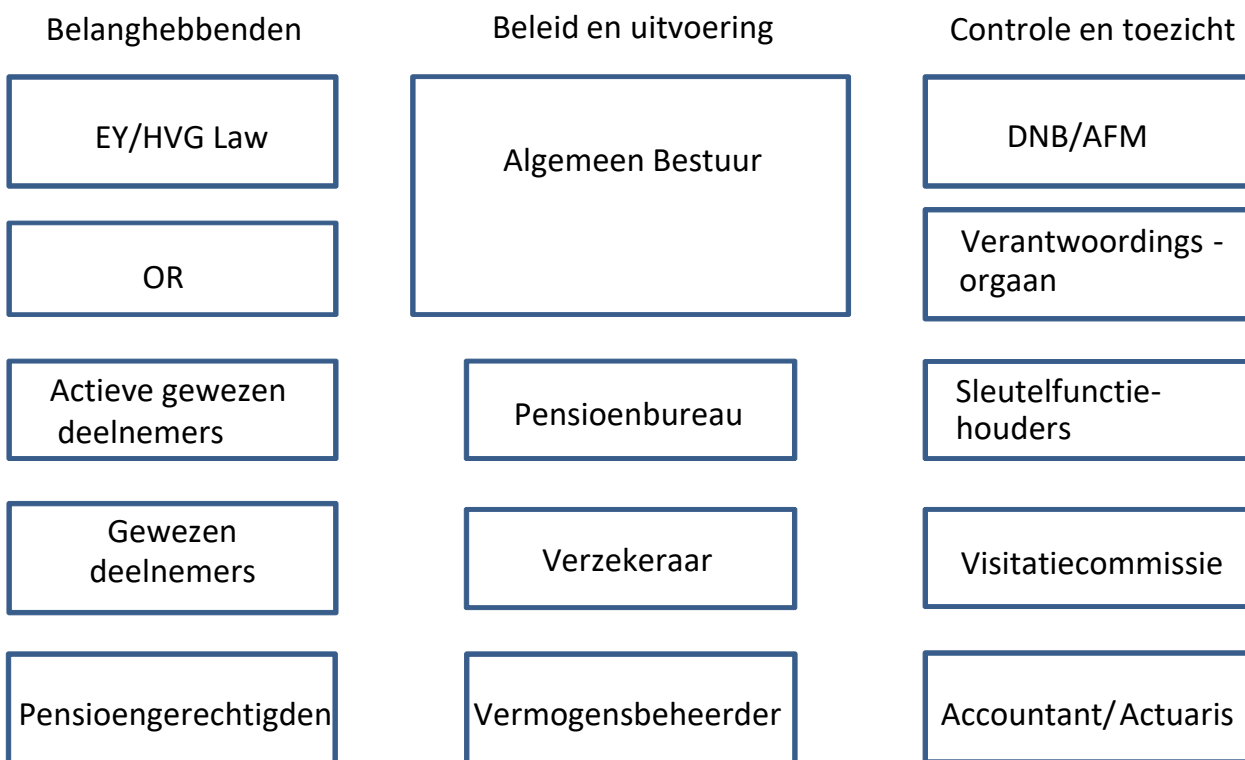
INHOUDSOPGAVE

1	Hoofdpijnen organisatie en interne beheersingssysteem	2
1.1	Organigram van het Pensioenfonds	3
1.2	Beheersingskader van de organisatie	3
1.3	Operationele beheersmaatregelen	10
1.4	Beleidsmatige beheersmaatregelen	11
1.5	Beheersmaatregelen betreffende financiële risico's	12
1.6	Beheersmaatregelen betreffende uitbesteding	12
1.7	Uitbestede werkzaamheden	13
1.8	Managementinformatie	14
1.9	Governance	15
1.10	Geschiktheid	16
1.11	Integriteit	16
1.12	Communicatie	16
2	De pensioenregeling en indexatie	18
2.1	Pensioenregeling	19
2.2	Indexatie	20
3	Financieel kader	22
3.1	Verzekering bij Aegon	23
3.2	Reservering	26
3.3	Premiebeleid	32
3.4	Beleggingsbeleid	32
3.5	Indexatiebeleid	36
3.6	Financiële sturingsmiddelen	37
4	Bijlage: Verklaring Beleggingsbeginselen	39
4.1	Inleiding	39
4.2	Organisatie	39
4.3	Doelstelling en uitgangspunten (STAP 1)	40
4.4	Strategisch beleggingsbeleid (STAP 2)	43
4.5	Implementatie en uitbesteding (STAP 3)	44
4.5	Monitoring en uitvoering (STAP 4)	44
4.5	Evaluatie en bijsturing (STAP 5)	44
4.6	Overig	45
4.7	Risicobeheersing	47
5	Lijst met afkortingen	49

1 Hoofdpijnen organisatie en interne beheersingssysteem

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de mandaatregeling van het Pensioenfonds. Daarna volgt een beschrijving van de hieraan gerelateerde operationele- en beleidsmatige beheersmaatregelen.

1.1 Organigram van het Pensioenfonds¹

1.2 Beheersingskader van de organisatie

1.2.1 Missie, visie en strategie

Missie

Het Pensioenfonds heeft als missie om de bij het Pensioenfonds opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten op een verantwoorde wijze te beheren, met een evenwichtige afweging van de belangen van alle stakeholders.

Het veiligstellen van de pensioenaanspraken en -rechten en de bescherming daarvan tegen geldontwaarding is het voornaamste streven, waarbij een verantwoorde afweging tussen risico, rendement en kosten wordt gemaakt. De deelnemers staan centraal. Het bestuur zal het beheer op een correcte, maatschappelijk verantwoorde en zo efficiënt mogelijke wijze uitoefenen.

¹ Actieve gewezen deelnemers zijn gewezen deelnemers die nog in dienst zijn bij EY of HVG Law.

Kernwaarden

Het bestuur gaat daarbij uit van de volgende kernwaarden:

- Betrouwbaar en betrokken: de mate waarin men erop kan vertrouwen dat je een belofte of toezegging na zal komen en je verbonden voelen met het Pensioenfonds waarvoor je werkt en het werk dat je doet. Het bestuur doet niemand beloften die redelijkerwijs niet of alleen met het nemen van onaanvaardbaar risico kunnen worden nagekomen.
- Beheerste procesvoering: processen zijn goed en adequaat ingericht en worden op beheerste wijze doorlopen en vastgelegd.
- Continuïteit: borgen dat bij een onvoorzien vertrek van een belangrijke kennisdrager geen ongewenst hiaat van specifieke kennis ontstaat.
- Transparantie: het Pensioenfonds communiceert helder en open over de regeling, de financiële positie en de risico's die daaraan verbonden zijn voor de belanghebbenden. Het Pensioenfonds legt ook helder en open verantwoording af over de invulling van de aan hem opgedragen taken, het financiële beleid dat het Pensioenfonds voert en de resultaten daarvan.
- Evenwichtige solidariteit: het Pensioenfonds bedient zijn (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever(s) zodanig dat ze zich binnen het Pensioenfonds vertegenwoordigd voelen en deelt de risico's die in de regeling aanwezig zijn zo evenwichtig mogelijk aan alle belanghebbenden toe.

Visie

Het bestuur ziet grote veranderingen in de pensioenomgeving, waaronder veranderende regelgeving, onzekere omgevingsfactoren in de financiële wereld en de behoefte van deelnemers aan zekerheid over hun nominale en reële pensioen. Daarnaast ziet het bestuur dat risico's steeds meer van werkgevers naar werknemers worden verlegd en dat er verdeelproblemen ontstaan tussen de generaties.

In deze dynamiek blijft de ambitie van het Pensioenfonds om met een effectieve en efficiënte uitvoering de koopkracht voor de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden zowel nu als in de toekomst zo goed als mogelijk in stand te houden. Het bestuur heeft geen specifieke visie op de ontwikkeling van rente en toekomstige rendementen van beleggingen. Wel is het bestuur van mening dat zij met de verschillende onzekerheden om moet gaan en flexibiliteit in handelen moet hebben. Om pensioenbewustzijn en betrokkenheid van deelnemers te realiseren zal communicatie en transparantie daarom veel aandacht van het bestuur krijgen.

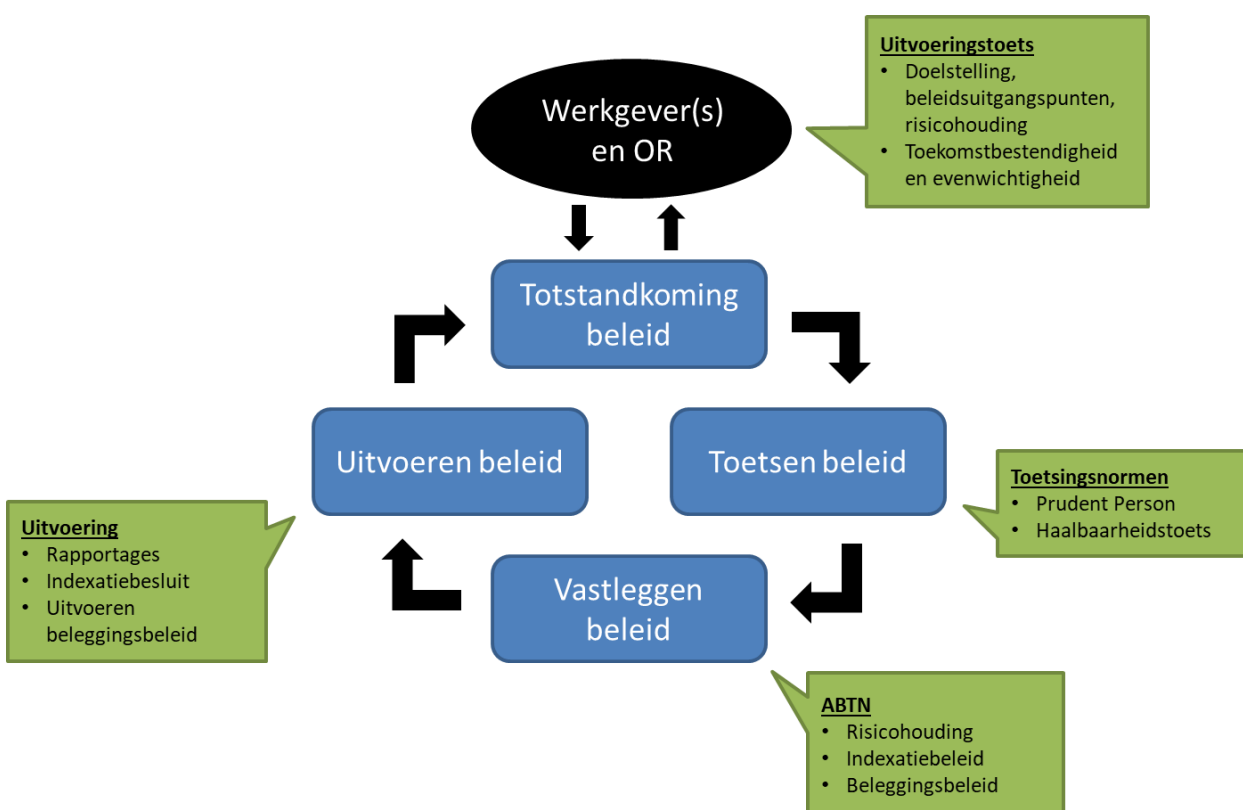
Strategie

Om de missie te kunnen realiseren geeft het bestuur op de volgende wijze hier invulling aan:

- Een zorgvuldig overwogen en vormgegeven beleid.
- Een evenwichtige belangenbehartiging en -afweging.
- Onderkende risico's worden afgewogen en beheersbaar gemaakt.
- Een adequate procesinrichting.
- Op doelgroep afgestemde voorlichting.
- Duidelijk en tijdige communicatie met de belanghebbenden.

1.2.2 Doelstellingen, beleidsuitgangspunten en risicohouding

In de onderstaande tabel wordt de beleidscyclus van het Pensioenfonds schematisch weergegeven.

Op basis van deze (iteratieve) beleidscyclus zijn in deze ABTN conform artikel 145 van de Pensioenwet en artikel 24 van het Besluit Financieel Toetsingskader de volgende onderdelen vastgelegd:

- het interne beheersingssysteem;
- de opzet van de administratieve organisatie en interne beheersing;
- de uitvoeringsovereenkomst;
- de pensioenregeling;
- het risicomangement binnen het fonds;
- de risicohouding;
- de (aanvangs-)haalbaarheidstoets;
- de financiële opzet;
- de financiële sturingsmiddelen.

Doelstellingen

De Stichting heeft ten doel rechten op pensioenen toe te kennen aan deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en hun nagelaten betrekkingen en wel overeenkomstig de bepalingen van de pensioenreglementen.

Beleidsuitgangspunten

Het bestuur van het fonds spant zich in om zo veel mogelijk duidelijkheid te verkrijgen van de werkgever(s) en Ondernemingsraad (hierna: OR) over de doelstellingen, het ambitieniveau van de indexatie en de risicohouding, die ten grondslag liggen aan de pensioenregeling die door de werkgever(s) en de OR als opdracht in uitvoering aan het Pensioenfonds is gegeven. Aan de hand hiervan overlegt het Pensioenfonds met het Verantwoordingsorgaan van het Pensioenfonds haar beleidsuitgangspunten.

Het algemene beleidsuitgangspunt van het te voeren beleid is dat de ambitie tot het verlenen van indexatie, zoals omschreven in paragraaf 2.2.1, na de dekking van de nominale pensioenrechten en pensioenaanspraken de hoogste prioriteit heeft. Het Pensioenfonds heeft de opdracht om het beleggingsbeleid in dienst te stellen van de waarborging van de pensioenrechten en pensioenaanspraken uit de pensioenovereenkomst en het risico op kortingen van pensioenopbouw of indexaties te beperken. Aangezien de pensioenregeling is gesloten voor pensioenopbouw is het premiebeleid niet meer van toepassing.

Risicohouding

Het element risicohouding dient twee doelen:

1. De risicohouding van het Pensioenfonds is onderdeel van de afspraak (een randvoorwaarde) tussen werkgever(s) en het Pensioenfonds om de pensioenregeling uit te voeren. Het vormt het uitgangspunt voor het bestuur om die risicohouding in overleg met overige fondsorganen nader te omschrijven, resulterende in een beleggingsbeleid.
2. De risicohouding is één van de uitgangspunten waarop wordt getoetst bij de besluitvorming, afleggen van verantwoording en het toezicht binnen het Pensioenfonds.

Nadat alle randvoorwaarden/beleidsuitgangspunten op een rij zijn gezet, zijn deze in de vorm van een statement uitgewerkt in de kwalitatieve risicohouding. Daarin staat op hoofdlijnen beschreven wat de opdrachtgever(s) en de deelnemers (actieven) belangrijk vinden en welke grenzen zij wenselijk achten. Het is de aanvangsset voor de afwegingen die hebben geleid tot een gedetailleerdere (kwantitatieve) uitwerking van de risicohouding.

Kwalitatieve risicohouding

De kwalitatieve risicohouding is onderverdeeld naar de volgende twee onderdelen:

Indexatiebeleid:

- Na overleg met werkgever, Ondernemingsraad en Verantwoordingsorgaan heeft het Pensioenfonds de jaarlijkse prijsinflatie als maatstaf voor indexatie gekozen.
- Het is acceptabel dat bij ongunstige economische omstandigheden (volledige) toekenning van waardevastheid niet realiseerbaar is.

Beleggingsbeleid:

- De deelnemers kiezen voor een relatief zeker(der) nominaal pensioen.
- Alle pensioenrechten en -aanspraken zijn in een garantiecontract bij Aegon ondergebracht.
- Het Pensioenfonds beheert zelf de beleggingen die staan tegenover de algemene reserve.
- In het streven naar waardevastheid van de pensioenen is er bereidheid om beleggingsrisico te nemen en een beleggingsrendement na te streven dat hoger is dan de risicovrije marktrente.
- Diversificatie over verschillende beleggingscategorieën loont.
- Beleggingen moeten (in ieder geval voor het bestuur van het Pensioenfonds) altijd begrijpelijk, uitlegbaar en transparant zijn.
- Het is belangrijk dat er kostenbewust wordt belegd en er inzicht is in de kosten.
- Er is een belangrijke doch afgewogen plaats voor maatschappelijk verantwoord beleggen in het beleggingsbeleid. De activiteiten op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen vormen echter geen doel op zich.

Kwantitatieve risicohouding

De (kwantitatieve) risicohouding wordt nader geconcretiseerd op basis van de hoogte, (onder)grenzen en bandbreedtes als onderdeel van de risicohouding:

- voor de lange termijn: aan het pensioenresultaat;
- voor de korte termijn: aan het vereist eigen vermogen (VEV).

Lange termijn

Het pensioenresultaat geeft de waardevastheid (of koopkracht) van het pensioen weer. Bij een pensioenresultaat van 100% groeien de pensioenen gemiddeld jaarlijks met de inflatie. Als het pensioenresultaat lager is dan 100%, dan blijven de pensioenen niet volledig waardevast.

Bij een normale ontwikkeling van de economie verwacht het Pensioenfonds op lange termijn dat het pensioenresultaat voor de populatie als geheel 75% zal zijn. Dit houdt in dat het Pensioenfonds de pensioenen op termijn met ongeveer 50% van de inflatie kan verhogen.

Als de marktomstandigheden zich ongunstig ontwikkelen, verwacht het Pensioenfonds dat het pensioenresultaat 30% lager zal zijn (i.c. een pensioenresultaat van 52,5%). Dit betekent dat het Pensioenfonds de pensioenen dan met ongeveer 27,5% van de inflatie kan verhogen.

Korte termijn

Het Pensioenfonds hanteert een VEV dat gelijk is aan het MVEV. De ondergrens van het pensioenresultaat vanuit het VEV is gesteld op 60% (slechtweersscenario op 42%).

Een pensioenfonds met een premieregeling (waaronder begrepen een bijspaarregeling) moet voor die premieregeling apart de risicohouding vastgesteld hebben.

De risicohouding komt tot uitdrukking in de door het Pensioenfonds vastgestelde maximaal aanvaardbare afwijking van het pensioen op AOW-datum in een pessimistisch scenario ten opzichte van het verwachte pensioen in een verwacht scenario. Het Pensioenfonds heeft de risicohouding vastgesteld op basis van het verschil tussen deze twee uitkomsten. In 2021 zijn de lifecycles voor het laatst geëvalueerd tegen deze maatstaf.

Lifecycle		Aantal jaren voor pensionering			
		30	20	10	5
Defensief	Risicohouding	60%	40%	20%	10%
Neutraal	Risicohouding	70%	50%	30%	15%
Offensief	Risicohouding	75%	60%	30%	15%

NB: De default lifecycle (indien een (actieve) gewezen deelnemer geen keuze maakt) is Defensief.

1.2.3 Opdrachtaanvaarding

Het bestuur aanvaardt op grond van artikel 102a van de Pensioenwet formeel de opdracht tot de uitvoering van de door werkgever(s) en OR aan het Pensioenfonds opgedragen pensioenregeling. In het kader van de opdrachtaanvaarding toetst het bestuur de door werkgever(s) en OR gemaakte afspraken aan de doelstelling en de beleidsuitgangspunten van het Pensioenfonds.

Er treden geen wijzigingen meer op in de pensioenregeling, anders dan wettelijke verplicht door te voeren wijzigingen. Omdat de werkgever(s) de pensioenregeling vanaf 1 juli 2018 niet meer laten uitvoeren door het Pensioenfonds, kan er in die gevallen geen formele opdrachtaanvaarding meer plaatsvinden door het Pensioenfonds jegens de werkgever(s).

1.2.4 Samenstelling en beloning bestuur

Het bestuur bestaat uit zes bestuursleden waarvan er twee worden gekozen door en uit de (actieve gewezen) deelnemers, één door en uit de pensioengerechtigden en drie worden voorgedragen door de besturen van de LLPs. Eén deelnemersbestuurslid vertegenwoordigt de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden gezamenlijk. De door de (actieve gewezen) deelnemers gekozen bestuursleden behoren tot de groep deelnemers, gewezen deelnemers of pensioengerechtigden.

Het bestuur heeft een voorzitter, secretaris en penningmeester benoemd.

1.2.5 Beloning bestuur

Het bestuurslid die de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden vertegenwoordigt, ontvangt een vaste vergoeding per jaar van € 8.000 en/of een eventuele (onkosten)vergoeding. De overige bestuursleden ontvangen geen vergoeding van het Pensioenfonds.

1.2.6 Bevoegdheden

Het bestuur heeft het administratieve en geldelijke beheer voor de dagelijkse werkzaamheden gedelegeerd aan het pensioenbureau. De bevoegdheden en taken en verantwoordelijkheden van het bestuur liggen onder andere vast in de Statuten en het Reglement taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

1.2.7 Pensioenbureau

Het bestuur heeft de dagelijkse werkzaamheden overgedragen aan het pensioenbureau. De taken en verantwoordelijkheden van het pensioenbureau zijn in het Reglement taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden vastgelegd.

1.2.8 Commissies

Het bestuur heeft drie commissies ingesteld, te weten een agendacommissie, auditcommissie en communicatiecommissie. Het bestuur kan besluiten een tijdelijke commissie in te stellen.

1.2.9 Externe deskundigen

Als accountant fungeert Mazars Accountants N.V. en als certificerend actuaris treedt Aon Nederland cv op. Beide rapporteren ten minste jaarlijks schriftelijk omtrent hun bevindingen. Het bestuur vraagt daarenboven advies aan de accountant en de actuaris in alle gevallen waarin zij dit nodig acht. Het bestuur kan daarnaast andere (externe) deskundigen raadplegen.

1.3 Operationele beheersmaatregelen

1.3.1 Operationele processen en administratieve organisatie

Het Pensioenfonds beschikt over een Risk Control Matrix (hierna: RCM). Het doel van de RCM is het vastleggen van de interne beheersing met betrekking tot de relevante processen binnen het pensioenfonds. Dit in de vorm van een control matrix waarin de beheersingsmaatregelen zijn beschreven die de risico's (what can go wrongs) afdekken of mitigeren, met daaraan toegevoegd een tekstuele toelichting.

Dit betreft de volgende processen:

1. Het proces financiële verantwoording en verslaglegging.
2. Proces beleggen voor risico van het fonds.
3. Aanleveren van deelnemersmutaties.
4. ICT.

Naast de RCM zijn er binnen het pensioenbureau werkbeschrijvingen- en instructies voor de operationele processen (zoals mutatie deelnemersgegevens, communicatie) en de ondersteunende processen (zoals ICT, postregistratie, archivering) aanwezig. Deze werkbeschrijvingen- en instructies worden door het pensioenbureau naar behoefte aangemaakt en bijgehouden.

Inzake de procuratie geldt dat betalingen vanuit de bankrekening van het Pensioenfonds tot € 100.000 door de Manager Pensions worden geautoriseerd. Betalingen vanaf € 100.000 tot € 500.000 worden door de Penningmeester geautoriseerd. Betalingen boven de € 500.000 dienen geautoriseerd te worden door twee bestuursleden. Voorafgaand aan het autoriseren wordt de invoer en de controle altijd door twee andere personen gedaan.

1.3.2 Bewaking en analyse van het operationele ondernemingsrisico en de managementinformatie

De werking van de administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle wordt vastgesteld door het pensioenbureau en jaarlijks binnen de kaders van de jaarrekeningcontrole en Pensioenwet onderzocht door de externe accountant. Van de controlewerkzaamheden brengt de externe accountant jaarlijks verslag uit aan het bestuur. Vanuit zijn professionaliteit zal hij indien nodig adviseren bij wijziging van operationele processen of bij specifieke controlewerkzaamheden, daarbij inspeland op actuele ontwikkelingen en bevindingen.

1.4 Beleidsmatige beheersmaatregelen

1.4.1 Beleidsmatige processen en doelstellingen

Om de gestelde doelen te verwezenlijken stelt het bestuur beleid vast, waarbij de actualiteit steeds in het oog wordt gehouden. Het bestuur heeft de mogelijkheid om (tijdelijk) een commissie in te stellen om een specifiek onderwerp te bestuderen. Hierbij kan gedacht worden aan een commissie bij bijvoorbeeld een ingrijpende (wettelijke) wijziging van de pensioenregeling, maar ook bij andere ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op de doelstellingen van het Pensioenfonds. De commissie inventariseert en analyseert de risico's voor het Pensioenfonds en brengt verslag uit aan het bestuur.

Naast de mogelijkheid om commissies in te stellen kan het bestuur ook specifieke adviezen inwinnen bij de externe deskundigen.

1.4.2 Bewaking en analyse van het beleidsmatige ondernemingsrisico en de managementinformatie

De commissies of externe deskundigen rapporteren aan het bestuur en op basis van die informatie en analyses (toetsing vooraf) wordt eventueel actie ondernomen. Een meetbaar effect van een eventuele actie is achteraf zichtbaar in de periodieke rapportages (toetsing achteraf).

1.5 Beheersmaatregelen betreffende financiële risico's

De voor een pensioenfonds belangrijkste risico's (beleggingsrendement, levensverwachting) zijn afgedekt door middel van verzekering. Ten aanzien van het indexatierisico, zijnde het risico dat de indexatieambitie niet kan worden gerealiseerd, geldt dat sprake is van voorwaardelijke indexatie.

Het belangrijkste niet afgedekte risico is daarmee het kredietrisico ten aanzien van de verzekeraar.

Gegeven de nadrukkelijke indexatieambitie behandelt het bestuur dit als tweede belangrijke niet afgedekte risico. Strategisch beleid is dat middelen die beschikbaar zijn en komen ten behoeve van indexatie op (prudente) wijze worden belegd. Ontwikkelingen op financiële markten worden gevolgd, teneinde te bepalen of tussentijds wijzigingen gewenst zijn. Dit is de tactische beleidsvrijheid.

1.6 Beheersmaatregelen betreffende uitbesteding

Uitbesteding vindt plaats na een selectieproces, waarbij een afweging wordt gemaakt tussen onder meer kwaliteit, zekerheid en kosten. Uitgangspunt is dat een partij waaraan uitbesteding plaatsvindt, zorg draagt voor adequate processen en beheersing daarvan. Het bestuur houdt daarop toezicht (monitoring controls) en neemt waar nodig aanvullende maatregelen (proces controls).

Bij het uitbesteden van werkzaamheden worden de daaraan verbonden risico's in kaart gebracht. Het bestuur inventariseert hiertoe gedetailleerd voor elk van de uit te besteden werkzaamheden de problemen die bij uitbesteding kunnen ontstaan. Vervolgens worden procedures en maatregelen vastgesteld die deze problemen kunnen voorkomen dan wel beheersbaar maken.

Bij een nieuwe of gewijzigde uitbesteding wordt in de offerteaanvraag onderzocht welke waarborgen (boetes, exitbepalingen, verklaringen e.d.) mogelijk zijn ter voorkoming van problemen.

Het bestuur bepaalt vervolgens of de risico's en waarborgen in een redelijke verhouding tot elkaar staan alvorens zij definitief besluit tot de uitbesteding van de werkzaamheden aan een specifieke uitvoerder. Uitvoerders dienen in ieder geval te beschikken over:

- interne procedures die de juistheid en tijdigheid van de werkzaamheden waarborgen;
- richtlijnen die vertrouwelijke omgang met de gegevens van het Pensioenfonds garanderen en de integriteit van de werknemers van de uitvoerder waarborgen.

Na afloop van een offertetraject wordt voor elk van de geïdentificeerde risico's een (nieuwe) maatregel ter beheersing van het risico geformuleerd. Een deel van deze maatregelen komt bij het Pensioenfonds zelf te liggen. De overige maatregelen worden in de overeenkomst met de uitvoerder (bijvoorbeeld in een Service Level Agreement (SLA)) vastgelegd. Daarnaast worden in de overeenkomst/SLA voor alle afzonderlijke werkzaamheden de afspraken omtrent moment, frequentie en doorlooptijd benoemd. Maatregelen als boete- en beëindigingclausules waarborgen dat afspraken ook in uiterste gevallen tijdig worden nagekomen.

De procedures en maatregelen ter beheersing van de risico's (bij bestaande en nieuwe uitbesteding) gelden in principe voor de duur van de overeenkomst, maar kunnen bij een onbevredigend resultaat in goed overleg tussentijds worden aangepast. Daarom wordt ten minste eenmaal per jaar, maar ook zodra wordt overwogen een andere uitvoerder te kiezen, door het bestuur nagegaan of het totaaloverzicht van risico's, procedures en maatregelen aanpassing behoeft. Een goede rapportage van incidenten en ervaringen is hierbij van groot belang. De accountant en actuaris controleren en beoordelen tevens de procedures en maatregelen ter beheersing en voorkoming van de risico's.

1.7 Uitbestede werkzaamheden

Een belangrijk deel van de uitvoerende werkzaamheden van het Pensioenfonds heeft het bestuur uitbesteed aan externe deskundigen.

Het Pensioenfonds heeft de deelnemersadministratie en het verrichten van de uitkeringen uitbesteed aan Aegon. Hiervoor is een overeenkomst afgesloten die voldoet aan de specifieke vereisten van de beleidsregel uitbesteding. Daarnaast is met Aegon een Service Level Agreement afgesproken. De overeenkomst is ingegaan op 1 januari 2013 en had een looptijd van 5 jaar. Deze overeenkomst werd per 1 januari 2018 o.b.v. actuele tarieven verlengd tot 1 juli 2018. Per 1 juli 2018 is het contract premievrij geworden.

De uitvoering van de PensioenBijspaarRegeling (hierna: PBR) is uitbesteed aan NN Investment Partners (hierna: NNIP), waarmee een afzonderlijk contract en een Service Level Agreement is overeengekomen. Het opstellen van het Uniform Pensioenoverzicht wordt uitgevoerd door het pensioenbureau en de aanmelding bij mijnpensioenoverzicht.nl is uitbesteed aan Visma Idella.

Het beheer van het eigen vermogen vindt plaats door NNIP. Zij hebben zich daarbij te houden aan het strategisch beleggingsbeleid zoals door het bestuur vastgesteld. Onder andere bepaalt het bestuur in welke beleggingscategorieën en -fondsen belegd mag worden. Onderdeel van strategisch beleggingsbeleid zijn tevens de bandbreedtes die aangeven in hoeverre maximaal van de strategische asset allocatie mag worden afgeweken. Binnen de kaders van het strategisch beleggingsbeleid kan NNIP tactisch beleid voeren, waarbij bewust wordt afgeweken van de strategische asset allocatie. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van futures. Met NNIP is hiervoor een afzonderlijk contract en een Service Level Agreement overeengekomen.

De accountant is Mazars Accountants N.V. De accountant verricht werkzaamheden met als doel een verklaring af te geven dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de omvang en de samenstelling van het vermogen en de resultaten van het verslagjaar.

De actuariële advieswerkzaamheden zijn deels uitbesteed aan Willis Towers Watson, die de actuariële werkzaamheden uitvoert die verband houden met advisering van het Pensioenfonds en het bestuur over beleidsbeslissingen gedurende het jaar en deels aan Bell pensions consultants & actuaries, die het bestuur ondersteunt bij het opstellen van het actuarieel rapport en de opstelling van de kwartaalrapportage.

De actuariële werkzaamheden die verband houden met certificering zijn uitbesteed aan Aon Nederland cv.

Ondersteuning in pensioencommunicatie, alsmede hosting van de website, is uitbesteed aan Keylane. Met Keylane is hiervoor een afzonderlijk contract en een Service Level Agreement overeengekomen.

In het kader van de uitvoering van het Pensioenreglement worden de administratieve werkzaamheden van het Pensioenfonds verricht door het pensioenbureau. De HR-activiteiten m.b.t. het pensioenbureau zijn uitbesteed aan Ernst & Young Nederland LLP. De afspraken omtrent deze uitbesteding zijn vastgelegd in de Uitvoeringsovereenkomst en de Uitbestedingsovereenkomst. De aansturing van het pensioenbureau berust bij het Pensioenfonds. Het pensioenbureau legt verantwoording af aan het bestuur; niet aan Ernst & Young Nederland LLP.

1.8 Managementinformatie

Het bestuur laat zich bij het vaststellen en uitvoeren van beleid ondersteunen door periodieke rapportages, die tezamen een totaalbeeld moeten geven van de (financiële) positie van het Pensioenfonds met de daarbij te onderkennen en te analyseren risico's. Deze periodieke rapportages zijn onder meer:

- De door NNIP verstrekte maand- en kwartaalrapportages inzake de beleggingen van de Algemene Reserve.
- De door Bell pensions consultants & actuaries verstrekte overzichten per kwartaal inzake de technische voorziening(en).
- Het pensioenbureau levert ieder kwartaal een rapportage op aan het bestuur bestaande uit een financiële rapportage en een rendementsrapportage.
- Het pensioenbureau agendeert twee keer per jaar voor de bestuursvergadering een bijgewerkte Risicomatrix.
- De strategische analyse en (aanvangs)haalbaarheidstoets.
- De rapportages voor De Nederlandsche Bank.
- De SLA-rapportage van Aegon, NNIP en Keylane.

Ten behoeve van de informatievoorziening wordt ook het informatieschema zoals dit is vastgelegd in de RCM gehanteerd.

1.9 Governance

1.9.1 Verantwoordingsorgaan

Het fonds kent als bestuursmodel het Paritair model. Overeenkomstig de Code Pensioenfondsen heeft het bestuur een Verantwoordingsorgaan ingesteld. Het Verantwoordingsorgaan bestaat uit vier leden. In het Verantwoordingsorgaan zijn de (actieve gewezen) deelnemers met twee leden en de pensioengerechtigden en de aangesloten werkgever(s) met ieder een lid vertegenwoordigd.

Het bestuur legt verantwoording af aan het Verantwoordingsorgaan over het beleid, de besluitvormingsprocedures, de besluiten en de realisatie van het beleid.

1.9.2 Beloning Verantwoordingsorgaan

Het lid die de pensioengerechtigden vertegenwoordigt, ontvangt op basis van de verordening van de Sociaal-Economische Raad een vaste vergoeding per jaar van € 3.900. De overige leden ontvangen geen vergoeding.

1.9.3 Intern toezicht

Het fonds kent als bestuursmodel het Paritair model. In dit model wordt intern toezicht gehouden middels een Raad van Toezicht of een Visitatiecommissie. Het bestuur heeft zorggedragen voor de organisatie van een transparant intern toezicht door het instellen van een Visitatiecommissie.

De Visitatiecommissie vervult zijn toezichttaak zodanig dat het bijdraagt aan het effectief en slagvaardig functioneren van het Pensioenfonds en aan een beheerste en integere bedrijfsvoering door het Pensioenfonds. De Visitatiecommissie krijgt jaarlijks van het bestuur de opdracht tot het verrichten van een onderzoek en het vervaardigen van een rapport met de bevindingen van de commissie. De fee voor de Visitatiecommissie (als totaal) bedraagt in 2022 € 14.500,- (exclusief btw).

1.9.4 Sleutelfunctiehouders

Op 13 januari 2019 is de wetgeving naar aanleiding van de IORP II (Institutions for Occupational Retirement Provisions) richtlijn van de EU in werking getreden. Onder andere bevat deze wetgeving nadere regels voor de invulling van de sleutelfuncties met betrekking tot de risicobeheerfunctie, de actuariële functie en de internal audit functie van pensioenfondsen.

De risicobeheer functie betreft het beoordelen/monitoren van het risicobeheerssysteem. De actuariële functie betreft met name het toezien op de berekening van de technische voorziening en het beoordelen van de betrouwbaarheid/adequaatheid daarvan. De internal audit functie betreft de adequaatheid en doeltreffendheid van de interne controle mechanismen ter waarborging van een beheerste en integere bedrijfsvoering.

Het Pensioenfonds heeft voor de actuariële functie en interne auditfunctie twee zittende bestuurders benoemd. De risicobeheerfunctie heeft SPEY uitbesteed. Eind 2020 is de volledige governance ingevuld en vanaf 2021 zijn de sleutelfuncties verankerd binnen de governance van het Pensioenfonds. Jaarlijks rapporteert de sleutelfunctionaris aan het bestuur en aan de visitatiecommissie over de uitvoering van haar/zijn functie.

1.10 Geschiktheid

Het bestuur heeft een Geschiktheidsplan opgesteld waarin als uitgangspunt voor de individuele opleidingsplannen aandacht is voor:

- de vereiste deskundigheid van de individuele bestuursleden en het bestuur als geheel;
- competenties van de individuele bestuursleden en het bestuur als geheel;
- professioneel gedrag en wat dit concreet betekent voor elk bestuurslid.

Het bestuur heeft een procedure vastgesteld voor een periodieke evaluatie van het functioneren van het bestuur (driejaarlijks onder begeleiding van een derde partij) als geheel en van de individuele bestuursleden.

Het bestuur vergadert ten minste tweemaal per jaar. Van deze vergaderingen worden schriftelijke verslagen gemaakt.

1.11 Integriteit

Het bestuur heeft een gedragscode opgesteld, alsmede een klokkenluidersregeling (inclusief incidentenregeling).

1.12 Communicatie

In lijn met de Code Pensioenfondsen heeft het bestuur een communicatieplan opgesteld. Het bestuur refereert met dit plan naar de onder de Pensioenwet voorgeschreven communicatiestromen. Doelstellingen van het plan zijn onder andere het bevorderen van de betrokkenheid bij het fonds, het vergroten van kennis over pensioenen en pensioenregelingen, informatie over reilen en zeilen van het Pensioenfonds. Zowel interne als externe doelgroepen zijn geïdentificeerd en er zijn afspraken gemaakt over communicatievormen.

Het Pensioenfonds onderhoudt een eigen website waarop alle relevante informatie voor de deelnemers, (actieve) gewezen deelnemers en pensioengerechtigden is terug te vinden. Hier worden onder andere de jaarstukken en het Pensioenreglement gepubliceerd. Tevens is er een link naar de inlogpagina van MijnAegon beschikbaar, waarin individuele deelnemers hun pensioensituatie bij het Pensioenfonds kunnen inzien.

De website is gegeneerd voor alle (actieve) gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Er is een openbare, generieke website per doelgroep. Daarnaast is er voor de groep niet-Nederlands sprekenden een apart Engels domein opgenomen.

2 De pensioenregeling en indexatie

De laatste pensioenregeling dateerde van 31 december 2006. De hieruit voortvloeiende rechten en plichten zijn opgenomen in het Pensioenreglement Ernst & Young Nederland LLP 31 december 2006 en het Pensioenreglement Holland Van Gijzen Advocaten en Notarissen LLP 31 december 2006. Hierna wordt op hoofdlijnen een overzicht gegeven.

2.1 Pensioenregeling

De pensioenregeling werd gekarakteriseerd als een CDC-regeling (collectieve beschikbare-premieregeling). Kern van de regeling was dat de werkgever jaarlijks een premie beschikbaar stelde waarbij door het pensioenfonds voor het collectief van deelnemers, vanuit deze beschikbare premie, werd getracht een middelloonregeling te financieren. De pensioenregeling bij het Pensioenfonds bestaat uit een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling en een vrijwillige bijspaarregeling voor extra levenslang ouderdoms- en partnerpensioen.

De voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling werd gefinancierd op basis van de pensioenpremie zoals die in het overleg tussen het Pensioenfonds en de LLPs werd overeengekomen. De pensioenpremie werd uitgedrukt als percentage van de som van de pensioengevende salarissen van de deelnemers aan de pensioenregeling, rekening houdende met de deeltijdfactor. De werkgever had, na betaling van de overeengekomen premie, geen enkele verplichting om extra bijdragen ter beschikking te stellen. De werkgever is niet gerechtigd tot enige betaling uit het Pensioenfonds en heeft geen directe invloed op het beleggingsbeleid van het Pensioenfonds. De premie over enig jaar heeft betrekking op de opbouw van het pensioen in dat jaar. Dit betekent dat de werkgever na het voldoen van de premie geen verdere financiële verplichting heeft en geen risico's draagt. Als vergoeding voor de toekomstige risico's die Pensioenfonds en uiteindelijk deelnemers hierdoor lopen, werden risicomarges verwerkt bij de vaststelling van het premiepercentage.

Er werden aanspraken opgebouwd op ouderdomspensioen, uit te keren vanaf de leeftijd van 67 jaar (tot 1 januari 2014 was dit 65 jaar) en op levenslang partnerpensioen. De aanspraak op wezenpensioen was verzekerd op risicobasis. Bij overlijden voor de pensioendatum werd voor de bepaling van het te bereiken ouderdomspensioen (vanaf 1 januari 2018 op basis van een fictief opbouwpercentage van 1,75%) tevens rekening gehouden met het opgebouwde levenslang ouderdomspensioen over aaneengesloten deelnemersjaren vanaf 1 januari 1997 uit hoofde van voorgaande pensioenreglementen van het Pensioenfonds.

De deelnemers konden ook vrijwillig bijsparen voor extra levenslang ouderdoms- en partnerpensioen. Bepalingen hierover zijn vastgelegd in hoofdstuk C van het Pensioenreglement. Bij beëindiging van de deelname door overlijden, uitdiensttreding of pensionering wordt het gespaarde kapitaal omgezet in de pensioenaanspraken zoals vermeld in het reglement.

De pensioenregeling bevat de volgende keuze-elementen: uitruil van levenslang partnerpensioen in levenslang ouderdomspensioen, uitruil van levenslang ouderdomspensioen in levenslang partnerpensioen, variabilisering in de hoogte van het levenslange ouderdomspensioen, vervroeging en uitstel van het levenslange ouderdomspensioen.

Bij (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid wordt de deelname aan de pensioenregeling (gedeeltelijk) premievrij voortgezet.

Per 1 januari 2007 is de prepensioenregeling premievrij gemaakt en vindt er geen opbouw van pensioen meer plaats binnen deze regeling. Per 1 juli 2018 is het Pensioenfonds een gesloten pensioenfonds geworden.

2.2 Indexatie

2.2.1 Voorwaardelijke toeslagverlening

Na overleg met werkgever, Ondernemingsraad en Verantwoordingsorgaan heeft het Pensioenfonds de jaarlijkse prijsinflatie als maatstaf voor indexatie gekozen. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast.

Voor deze voorwaardelijke indexatie is geen reserve gevormd. De indexatie wordt uit de algemene reserve (inclusief daaraan toegevoegde beleggingsrendementen) gefinancierd.

Indien het bestuur besluit dat de pensioenaanspraken en pensioenrechten aangepast worden, dan geldt dit voor de navolgende pensioenen uit hoofde van dit reglement:

- het ingegane ouderdomspensioen, levenslang partnerpensioen, tijdelijk partnerpensioen; wezenpensioen; en ANW-hiaatpensioen en de ingegane pensioenen die verworven zijn met het pensioenkapitaal;
- de op Deelnemersjaren voorafgaand aan het kalenderjaar van toekenning van de indexatie betrekking hebbende aanspraak op ouderdomspensioen, levenslang partnerpensioen en tijdelijk partnerpensioen, met uitzondering van het pensioenkapitaal;
- opgebouwde, nog niet ingegane pensioenaanspraken waarop aanspraak is blijven bestaan na beëindiging van het deelnemerschap vóór de Pensioendatum.

De hiervoor genoemde pensioenrechten en pensioenaanspraken zullen in gelijke mate aangepast worden.

Indexaties kunnen uitsluitend worden toegekend per 1 januari van enig jaar.

Een indexatie kan niet negatief zijn.

Een eenmaal toegekende indexatie maakt onderdeel uit van de pensioenrechten dan wel pensioenaanspraken.

Over een genomen besluit zal het bestuur de deelnemers, (actieve) gewezen deelnemers en pensioengerechtigden informeren. Tevens zal het bestuur de deelnemers, (actieve) gewezen deelnemers en pensioengerechtigden er op wijzen dat indexaties geen recht zijn en dat het ook

niet zeker is of en in hoeverre indexaties in de toekomst zullen worden toegekend en dat voor indexaties geen voorzieningen worden getroffen.

2.2.2 Toeslagregeling

Naast de bovenstaande indexatie geldt er nog een toeslagregeling. Deze voorwaardelijke toeslagregeling geldt voor de deelnemers die zijn verzekerd ingevolge de zogenaamde 'oude basisregeling' en 15 of meer deelnemersjaren hebben. Het bestuur zal deze toeslag niet toekennen zonder schriftelijke goedkeuring van Board of Directors van Ernst & Young Nederland LLP.

3 Financieel kader

De pensioenverplichtingen zijn geheel verzekerd via een garantiecontract op basis van rentestandskorting bij Aegon. Na een korte beschrijving van de overeenkomst met de verzekeraar wordt ingegaan op de financiële opzet bij het Pensioenfonds en de daarmee samenhangende financiële sturingsmiddelen.

Onderstaande overwegingen neemt het bestuur mee in haar algemene besluitvorming:

- Uitgangspunt is een evenwichtige belangenafweging tussen alle belanghebbenden (bijvoorbeeld jongeren en ouderen);
- Met een aantal risico's, niet limitatief, wordt rekening gehouden:
  - o Het kredietrisico inzake de (her)verzekeraar;
  - o Inflatieverwachting;
  - o Beleggingsrisico (vrije reserves);
  - o Overdrachtsrisico: om (uit oogpunt van flexibiliteit voor het Pensioenfonds) de handen vrij te hebben naar een andere uitvoerder te kunnen overstappen.

3.1 Verzekering bij Aegon

De pensioenverplichtingen zijn volledig verzekerd bij de verzekeraar.

De verzekeringsovereenkomst liep vanaf 1 januari 2013 tot en met 31 december 2017. Deze overeenkomst werd per 1 januari 2018 o.b.v. actuele tarieven verlengd tot 1 juli 2018. De verzekeringen zijn geadmistreerd onder de nummers 8576, 8578, 24930, 34654, 35620, 60560, 60577, 60809 en 60841.

Na beëindiging van het contract is geen nieuwe overeenkomst bij de verzekeraar afgesloten en heeft het Pensioenfonds er voor gekozen om de opgebouwde pensioenaanspraken premievrij achter te laten. De lopende verzekeringen zijn premievrijgemaakt, waarbij de garantie voor de volle duur van de verzekeringen blijft gelden. Ook blijft het mogelijk om de pensioenverplichtingen met de daarbij behorende (gelds)waarde over te dragen aan het Pensioenfonds.

In de verzekeringsovereenkomst werd uitgegaan van het marktwaardeprincipe waarmee de overeenkomst aansloot bij de principes van het financieel toetsingskader (FTK). Het belangrijkste kenmerk van de overeenkomst was het principe dat met elke premiebetaling alle toekomstige beleggings- en/of technische resultaten direct verrekend worden.

Een ander essentieel kenmerk van dit product was dat de betalingen voor inkoop en verzekering van pensioenen werden gebaseerd op de markttrente van het moment van sluiten. Deze elementen samen werden uitgedrukt in een correctie op de premie op basis van 3% rekenrente. Het correctiepercentage was berekend op de rentecurve van 21 december 2012 en leidde tot een kortingspercentage op de netto premie van 1,08%. Dit percentage stond gedurende de vijfjarige contractperiode vast.

Het correctiepercentage was op de rentecurve van 18 december 2017 herrekend (als een opslag op de bruto premiebetaling voor het ouderdoms-, partner- en wezenpensioen van 53,07%) en stond vanaf 1 januari 2018 gedurende een half jaar vast.

Eventuele koopsommen voor indexatie van de pensioenen worden altijd op de actuele markttrente berekend op overeenkomstige wijze als voor het per 1 januari 2013 vastgestelde correctiepercentage.

3.1.1 Actuariële grondslagen van de verzekeringsovereenkomst

Hieronder volgt een opsomming van de grondslagen waarop de voorziening pensioenverplichtingen en koopsommen worden vastgesteld binnen de verzekeringsovereenkomst.

3.1.2 *Sterftekansen en leeftijdsterugstelling*

Sterfte: Mannen: volgens de Pensioentafel 2010 gebaseerd op de sterftekansen van het jaar 2033; voor het ouderdomspensioen 1 jaar leeftijdsverhoging tot de pensioendatum en geen leeftijdsaanpassing daarna; voor het partnerpensioen op opbouwbasis (opbouw- en risicodeel) voor de verzekerde man 5 jaar leeftijdsverhoging tot de pensioendatum en geen leeftijdsaanpassing daarna; voor het partnerpensioen op risicobasis voor de verzekerde man 7 jaar leeftijdsverhoging tot de pensioendatum en geen leeftijdsaanpassing daarna; voor het partnerpensioen voor de medeverzekerde man geen leeftijdsaanpassing over de gehele duur.
Vrouwen: volgens de Pensioentafel 2010 gebaseerd op de sterftekansen van het jaar 2036; voor het ouderdomspensioen geen leeftijdsaanpassing over de gehele duur; voor het partnerpensioen op opbouwbasis (opbouw- en risicodeel) voor de verzekerde vrouw 4 jaar leeftijdsverhoging tot de pensioendatum en geen leeftijdsaanpassing daarna; voor het partnerpensioen op risicobasis voor de verzekerde vrouw 7 jaar leeftijdsverhoging tot de pensioendatum en geen leeftijdsaanpassing daarna; voor het partnerpensioen voor de medeverzekerde vrouw geen leeftijdsaanpassing over de gehele duur.

Netto: 1,005 x de continu berekende netto contante waarde.

3.1.3 *Uniform leeftijdsverschil tussen man en vrouw*

Het tarief voor nabestaandenpensioen wordt berekend naar een uniform leeftijdsverschil van drie jaar (leeftijd man minus vrouw is drie). In geval van een partnerschap waarbij beide partners van gelijk geslacht zijn, wordt voor de toepassing van het tarief aangenomen dat de medeverzekerde van het andere geslacht is dan zijn of haar werkelijke geslacht.

3.1.4 *Partnerfrequenties*

De partnerfrequenties (inclusief huwelijkspartners en geregistreerde partners) volgens het vijfde CRC-rapport verhoogd met 1 procentpunt worden gehanteerd als in de onderstaande tabel vermeld. In de tabel staan onder "Fx" de partnerfrequenties voor de verzekerde man en onder "Fy" de partnerfrequenties voor de verzekerde vrouw.

Lft	Fx	Fy	Lft	Fx	Fy	Lft	Fx	Fy	Lft	Fx	Fy	Lft	Fx	Fy
			26	0,60	0,68	36	0,87	0,84	46	0,89	0,86	56	0,91	0,81
			27	0,70	0,73	37	0,87	0,85	47	0,89	0,86	57	0,91	0,81
18	0,02	0,06	28	0,79	0,77	38	0,88	0,85	48	0,90	0,86	58	0,91	0,81
19	0,09	0,14	29	0,81	0,83	39	0,88	0,86	49	0,91	0,85	59	0,91	0,81
20	0,16	0,22	30	0,81	0,83	40	0,88	0,86	50	0,91	0,85	60	0,92	0,81
21	0,23	0,30	31	0,82	0,84	41	0,88	0,86	51	0,91	0,85	61	0,92	0,81
22	0,30	0,38	32	0,83	0,84	42	0,88	0,86	52	0,91	0,84	62	0,92	0,80
23	0,37	0,46	33	0,84	0,84	43	0,88	0,86	53	0,91	0,83	63	0,92	0,79
24	0,44	0,54	34	0,86	0,84	44	0,88	0,86	54	0,91	0,81	64	0,92	0,78
25	0,51	0,62	35	0,87	0,84	45	0,88	0,86	55	0,91	0,81	65/67	0,92	0,77

Na de datum van ingang van het ouderdomspensioen geschiedt reservering van het uitruikbaar partnerpensioen volgens het systeem bepaalde partner.

De partnerfrequentie op de pensioendatum (65- respectievelijk 67-jarige leeftijd) wordt ten behoeve van het uitruikbaar partnerpensioen gelijkgesteld aan 1.

3.1.5 Rekenrente

Rentevoet : 3%

MRC-factor : Marktrente Correctiefactor

De op een rentevoet van 3% berekende, koopsommen en afkoopwaarden in enig jaar worden gecorrigeerd met de MRC-factor. De MRC-factor wordt verwerkt in het hieronder vermelde correctiepercentage.

Het per 1 januari 2013 voor de duur van 5 jaar vast te stellen correctiepercentage werd toegepast op het op een rentevoet van 3% berekende netto tarief. De correctie was gelijk aan een korting van 1,08%. Per 1 januari 2018 was voor de duur van een half jaar de correctie gelijk aan een opslag van 53,07%.

Eventuele koopsommen voor indexatie van de pensioenen worden altijd op de actuele marktrente berekend op overeenkomstige wijze als voor het per 1 januari 2013 vastgestelde correctiepercentage.

3.2 Reservering

3.2.1 Voorziening pensioenverplichtingen basisregeling

Conform de wettelijke eisen van het FTK vindt de vaststelling van de technische voorzieningen plaats op actuele waarde en is rekening gehouden met een voorzienbare trend in overlevingskansen.

In verband met de door het Koninklijk Actuarieel Genootschap (hierna: AG) opgestelde Richtlijnen voor rapportering door de certificerend actuaris wordt de voorziening pensioenverplichtingen eveneens vastgesteld op basis van de Prognose tafel AG2022 met een actuele starttafel met een correctie voor ervaringssterfte. De gepubliceerde overlevingstafel van het AG is namelijk gebaseerd op de gehele bevolking en de populatie van het Fonds kan hiervan afwijken.

Voor het bepalen van de Fondsspecifieke ervaringssterfte wordt aangesloten bij de door DNB gepubliceerde Good Practice Gebruik Fondsspecifieke Ervaringssterfte. Het fonds hanteert hierbij een externe maatstaf voor de ervaringssterfte omdat enerzijds de populatie van het Pensioenfonds te klein is voor een eigen statistisch sterfteonderzoek en anderzijds is in verband met de verzekeringsovereenkomst met Aegon het belang gering om een diepgaand eigen onderzoek te verrichten. De gehanteerde externe maatstaf betreft de door het CBS afgeleide correctiefactoren voor de inkomensklasse 5^e 20% (voorheen hoog). Een relatief hoog inkomen wil zeggen, een gestandaardiseerd besteedbare huishoudensinkomen van minimaal het 80% percentiel uit het Inkomenspanelonderzoek van het CBS. Het Pensioenfonds heeft de correctiefactoren aangepast op basis van de update door het CBS van februari 2023. De update betreft de levensverwachting naar inkomensklassen over de waarnemingsperiode 2017 - 2020.

In onderstaande tabel is per leeftijd en geslacht de correctiefactor ten opzichte van de gehanteerde sterftkans weergegeven. De correctiefactoren worden toegepast op zowel de hoofdverzekerde als de medeverzekerde.

Leeftijd	Mannen	Vrouwen	Leeftijd	Mannen	Vrouwen	Leeftijd	Mannen	Vrouwen
0	0,513	0,515	40	0,513	0,515	80	0,813	0,840
1	0,513	0,515	41	0,513	0,515	81	0,825	0,853
2	0,513	0,515	42	0,513	0,515	82	0,837	0,866
3	0,513	0,515	43	0,513	0,515	83	0,849	0,879
4	0,513	0,515	44	0,513	0,515	84	0,861	0,892
5	0,513	0,515	45	0,513	0,515	85	0,873	0,905
6	0,513	0,515	46	0,513	0,515	86	0,885	0,918
7	0,513	0,515	47	0,513	0,515	87	0,897	0,931
8	0,513	0,515	48	0,513	0,515	88	0,909	0,944
9	0,513	0,515	49	0,513	0,515	89	0,921	0,957
10	0,513	0,515	50	0,513	0,515	90	0,933	0,970
11	0,513	0,515	51	0,513	0,515	91	0,945	0,983
12	0,513	0,515	52	0,513	0,515	92	0,957	0,996
13	0,513	0,515	53	0,513	0,515	93	0,968	1,000
14	0,513	0,515	54	0,513	0,515	94	0,968	1,000
15	0,513	0,515	55	0,513	0,515	95	0,968	1,000
16	0,513	0,515	56	0,525	0,528	96	0,968	1,000
17	0,513	0,515	57	0,537	0,541	97	0,968	1,000
18	0,513	0,515	58	0,549	0,554	98	0,968	1,000
19	0,513	0,515	59	0,561	0,567	99	0,968	1,000
20	0,513	0,515	60	0,573	0,580	100	0,968	1,000
21	0,513	0,515	61	0,585	0,593	101	0,968	1,000
22	0,513	0,515	62	0,597	0,606	102	0,968	1,000
23	0,513	0,515	63	0,609	0,619	103	0,968	1,000
24	0,513	0,515	64	0,621	0,632	104	0,968	1,000
25	0,513	0,515	65	0,633	0,645	105	0,968	1,000
26	0,513	0,515	66	0,645	0,658	106	0,968	1,000
27	0,513	0,515	67	0,657	0,671	107	0,968	1,000
28	0,513	0,515	68	0,669	0,684	108	0,968	1,000
29	0,513	0,515	69	0,681	0,697	109	0,968	1,000
30	0,513	0,515	70	0,693	0,710	110	0,968	1,000
31	0,513	0,515	71	0,705	0,723	111	0,968	1,000
32	0,513	0,515	72	0,717	0,736	112	0,968	1,000
33	0,513	0,515	73	0,729	0,749	113	0,968	1,000
34	0,513	0,515	74	0,741	0,762	114	0,968	1,000
35	0,513	0,515	75	0,753	0,775	115	0,968	1,000
36	0,513	0,515	76	0,765	0,788	116	0,968	1,000
37	0,513	0,515	77	0,777	0,801	117	0,968	1,000
38	0,513	0,515	78	0,789	0,814	118	0,968	1,000
39	0,513	0,515	79	0,801	0,827	119	0,968	1,000

Het bestuur volgt nauwgezet de actuele ontwikkelingen op het gebied van de voorzienbare trend in overlevingskansen, en zal indien zij dat nodig acht de voorziening pensioenverplichtingen hierop aanpassen.

De rekenrente voor de voorziening pensioenverplichtingen is gelijk aan de rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB, waarbij rekening gehouden wordt met een UFR (Ultimate Forward Rate).

Het Pensioenfonds heeft een voorziening getroffen ter dekking van toekomstige kosten voor administratie, communicatie en het doen van uitkeringen, conform de door DNB gepubliceerde richtlijnen. De kostenvoorziening bedraagt 1,5% van de netto voorziening pensioenverplichtingen, gelijk aan de kostenopslag die Aegon in het verleden in rekening heeft gebracht.

Additionele kostenvoorziening

De additionele kostenvoorziening heeft betrekking op de door het Pensioenfonds geschatte kosten die naar verwachting gemaakt zullen worden in geval van liquidatie van het Pensioenfonds en discontinuïteit van de onderneming. De achtergrond van het vormen van deze kostenvoorziening is dat in die situatie de nog te maken kosten niet meer bij werkgever(s) in rekening kunnen worden gebracht.

Bij de vaststelling van de additionele kostenvoorziening is inzake de verschillende kostenposten de volgende aanname gedaan:

Algemeen	Totale proces van liquidatie is 1,5 jaar.
DNB	Nog 2 jaar bijdrage verondersteld.
AFM	Nog 2 jaar bijdrage verondersteld.
Pensioenfederatie	Verondersteld dat lidmaatschap wordt opgezegd.
Pensioenregister	Nog 2 jaar bijdrage verondersteld.
Opstellen actuariel verslag	Nog 1 jaarwerk verondersteld.
Actuariële ondersteuning	Advies enkel t.a.v. liquidatieproces verondersteld.
Certificering actuariel verslag	Nog 1 jaarwerk verondersteld.
Controle jaarrekening	Nog 1 jaarverslag verondersteld, daarna een 1 liquidatieverslag.
Haalbaarheidstoets	Nog 1 haalbaarheidstoets verondersteld.
Juridisch advies	Advies enkel t.a.v. liquidatieproces verondersteld.
Communicatieplan	Nog 2 jaar communicatiekosten verondersteld.
Kosten Pensioenbureau	Kosten 1e jaar gelijk, 2e jaar halveren.
Bestuursvergoeding	Kosten 1e jaar gelijk, 2e jaar halveren.
Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering	Nog 2 jaar verzekeringspremie verondersteld.
Intern Toezicht	Nog 1 visitatie verondersteld.
Compliance Officer	Kosten 1e jaar gelijk, 2e jaar halveren.
Salaris Pensioenbureau	Kosten 1e jaar gelijk, 2e jaar halveren.
Belastingdienst	Kosten 1e jaar gelijk, 2e jaar halveren.
Pensioen Pensioenbureau	Kosten 1e jaar gelijk, 2e jaar halveren.

Dat betekent dat ultimo 2022 de additionele kostenvoorziening als volgt is berekend:

Onderbouwing additionele kostenvoorziening SPEY

	2022	Geschat na besluit tot liquidatie			
		1e jaar		2e jaar	
Toelichting Pensioenuitvoeringskosten					
DNB	70.981	70.981	100%	70.981	100%
AFM	5.916	5.916	100%	5.916	100%
Pensioenfederatie	10.803	10.803	100%	0	0%
Pensioenregister/Zelfregulering pensioenen	1.483	1.483	100%	1.483	100%
Advieskosten waaronder het opstellen actuariel verslag	43.197	43.197	100%	0	0%
Actuariële ondersteuning	12.634	12.634	100%	6.317	50%
Toekomst fonds	46.739	46.739	100%	23.370	50%
Certificering actuariel verslag	18.606	18.606	100%	0	0%
Controle jaarrekening	30.945	30.945	100%	15.473	50%
Haalbaarheidstoets	7.865	7.865	100%	0	0%
Juridisch advies	8.473	8.473	100%	4.237	50%
Kosten sleutelfunctiehouder	14.950	14.950	100%	7.475	50%
Communicatieplan/Bridgevest	26.092	26.092	100%	13.046	50%
Kosten Pensioenbureau	87.888	87.888	100%	43.944	50%
Opleidingskosten Bestuur	3.025	3.025	100%	1.513	50%
PBR	23.322	23.322	100%	11.661	50%
Bestuursvergoeding	39.077	39.077	100%	19.539	50%
Bestuursvergoeding gepensioneerden	11.900	11.900	100%	0	
Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering	5.990	5.990	100%	5.990	100%
Intern Toezicht	17.848	17.848	100%	0	0%
Onvoorzien		0	100%	0	50%
Personeelskosten pensioenbureau	310.683	310.683	100%	155.342	50%
	<u>798.417</u>				
Kosten betaald door SPEY					
Kosten mutatiebestand	3.977	3.977	100%	3.977	100%
Kosten bank ABN AMRO/Rabobank	1.237	1.237	100%	618	50%
	<u>5.214</u>				
TOTAAL	803.630	803.630		390.879	
Tabblad 'Werkelijk 2022'	795.894				
Verschil	<u>-7.736</u>				
				1.194.509	
ADDITIONELE KOSTENVOORZIENING 2022	1.194.509				

De additionele kostenvoorziening is aansluitend afgerond op € 1.200.000.

3.2.2 *Tijdsevenredige financiering*

Het financieringssysteem van het Pensioenfonds (en de verzekeraar) is erop gericht om minimaal de opgebouwde pensioenaanspraken steeds volledig gefinancierd te hebben. In de voorziening pensioenverplichtingen is ook een voorziening opgenomen voor de affinanciering van de verdere pensioenopbouw voor arbeidsongeschikten. Deze voorziening is gelijk aan de contante waarde van de in de toekomst nog op te bouwen aanspraken.

3.2.3 *Pensioenbijspaarregeling*

De Pensioenbijspaarregeling wordt bepaald als de som van de tot 1 juli 2018 gedane netto stortingen door de werkgevers en de werknemers en de behaalde beleggingsopbrengsten.

3.2.4 *Algemene reserve*

De algemene reserve heeft geen bestemming maar dient in feite als buffer om de verhoging van andere reserves en voorzieningen te financieren als het saldo van de rekening van baten en lasten ontoereikend is.

3.2.5 *Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV)*

Het Pensioenfonds heeft in het kader van een bestendige gedragslijn het MVEV vastgesteld als 1% van de voorziening voor risico fonds. Daarnaast wordt een MVEV aangehouden van 1% van de voorziening voor risico deelnemers. De hoogte van het MVEV is hiermee in lijn met de DNB-vereisten voor een volledig verzekerd pensioenfonds dat de beheerskosten voor 5 jaar of meer heeft vastgelegd.

3.2.6 *Vereist Eigen Vermogen (VEV)*

Volgens de herziening van het FTK van 1 februari 2011 mogen verzekerde pensioenfonds in de jaarrekening bij de vaststelling van het VEV het kredietrisico buiten beschouwing laten en hoeft geen rekening te worden gehouden met een kredietafslag. Het bestuur monitort het kredietrisico van de verzekeraar. Het bestuur heeft besloten geen afwaardering op de verzekeraar toe te passen. Het Pensioenfonds hanteert een VEV dat gelijk is aan het MVEV.

3.2.7 Beleidsdekkingsgraad

Het Pensioenfonds bepaalt per het einde van iedere kalendermaand de actuele dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad. De dekkingsgraad wordt vastgesteld als de verhouding van het totale pensioenvermogen van het Pensioenfonds en de totale technische voorzieningen.

De beleidsdekkingsgraad is het rekenkundig gemiddelde van de actuele dekkingsgraad en de dekkingsgraden per het einde van elf voorliggende kalendermaanden.

De verschillende componenten voor de berekening van de dekkingsgraad worden als volgt bepaald:

- Eigen vermogen: eenmaal per kwartaal op basis van de werkelijke stand volgens de kwartaalrapportage van het Pensioenfonds. In de tussentijdse maanden benaderd op basis van de geschatte stand van de vorderingen en schulden.
- Beleggingen voor eigen rekening: maandelijks op basis van de maandrapportage van NNIP.
- Verzekeringsdeel technische voorzieningen/Voorziening pensioenverplichtingen: maandelijks op basis van de schatting opgesteld door Bell pensions consultants & actuaries.
- Beleggingen PBR/Voorziening PBR: eenmaal per kwartaal op basis van de werkelijke stand volgens het kwartaaloverzicht NNIP. In de tussentijdse maanden wordt deze benaderd op basis van de verhoudingsgewijze mutatie tussen de kwartalen.

3.3 Premiebeleid

Het Pensioenfonds voert geen premiebeleid, aangezien het Pensioenfonds vanaf 1 juli 2018 een gesloten pensioenfonds is.

3.4 Beleggingsbeleid

3.4.1 *Beleggen voor risico van het Pensioenfonds*

Het bestuur beheert de beleggingen die tegenover de Algemene Reserve staan en neemt de strategische en tactische beslissingen die hiermee verband houden. De operationele uitvoering is uitbesteed aan NNIP. Er wordt namens het Pensioenfonds uitsluitend belegd in beleggingsfondsen.

Aan NNIP is - op basis van een strategische analyse - een beleggingsmandaat gegeven. Daarbij is het NNIP toegestaan om binnen bepaalde bandbreedtes van de strategische beleggingsmix af te wijken (tactisch beleid) om op actuele ontwikkelingen in te spelen. Daarbij mag NNIP gebruik maken van futures.

Alle beleggingsbeslissingen worden door het bestuur genomen en opgenomen in de notulen van de betreffende vergadering.

De operationele uitvoering is uitbesteed aan NNIP (zie paragraaf 1.7). Voor het voorbereiden van (strategische) beleggingsbeslissingen laat het bestuur zich naar behoefte van advies dienen.

De Algemene Reserve (inclusief daaraan toegevoegd beleggingsresultaat) dient voor het opvangen van risico's en onvoorziene kosten alsmede voor de financiering van indexaties. Het beleggingsbeleid is ervoor bedoeld om het indexatiepotentieel van het fonds te optimaliseren.

3.4.2 Haalbaarheidstoets

Het Pensioenfonds voert conform de Pensioenwet periodiek een haalbaarheidstoets uit die op basis van een stochastische analyse inzicht geeft in de samenhang tussen de financiële opzet, het verwachte pensioenresultaat en de risico's die daarbij gelden. Er is een aanvangshaalbaarheidstoets uitgevoerd vóór 1 oktober 2015 en er wordt jaarlijks een haalbaarheidstoets uitgevoerd vóór 1 juli. Het Pensioenfonds heeft tevens in 2019 een aanvangshaalbaarheidstoets uitgevoerd vanwege de significante wijziging van de pensioenregeling. Deze aanvangshaalbaarheidstoets heeft laten zien dat het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau boven de door het Pensioenfonds gekozen ondergrens voor dit pensioenresultaat blijft. Omdat het Pensioenfonds volledig is verzekerd hoeft de eis dat het Pensioenfonds voldoende herstelcapaciteit heeft om naar verwachting vanuit de situatie dat aan de vereisten voor het minimaal vereist eigen vermogen wordt voldaan, binnen de looptijd van het herstelplan aan de vereisten voor het vereist eigen vermogen te voldoen, niet te worden geëvalueerd.

Bij de jaarlijkse haalbaarheidstoets wordt vanuit de feitelijke financiële positie van het Pensioenfonds geëvalueerd in hoeverre de haalbaarheidstoets laat zien dat het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau boven de door het Pensioenfonds gekozen ondergrens voor dit pensioenresultaat blijft en dat het pensioenresultaat op fondsniveau in het slechtweerscenario niet teveel afwijkt van het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau, op basis van de bij de laatste aanvangshaalbaarheidstoets door het Pensioenfonds gekozen normering bij deze onderdelen. Indien bij de jaarlijkse haalbaarheidstoets blijkt dat hieraan niet wordt voldaan, treedt het Pensioenfonds in overleg met de werkgever, Ondernemingsraad en het Verantwoordingsorgaan om te bezien of maatregelen genomen moeten worden.

In de Wet verbeterde premieregeling is opgenomen dat een pensioenfonds met een premieregeling (waaronder een bijspaarregeling) voor 1 januari 2018 voor de premieregeling apart de risicohouding moet vaststellen. Eind 2017 heeft het Pensioenfonds de risicohouding vastgelegd en jaarlijks worden de lifecycles geëvalueerd tegen de gekozen maatstaf (het verschil tussen het mediane pensioenresultaat en pensioenresultaat in 2,5% pessimistisch scenario).

3.4.3 Strategische en tactische mix

Systematiek en uitgangspunten totstandkoming strategische mix

Uit de (aanvangs)haalbaarheidstoets volgt een geschat pensioenresultaat. Het beleggingsbeleid wordt vervolgens zodanig vastgesteld dat een maximaal rendement kan worden behaald met een voor het bestuur acceptabel risico. Op deze wijze wordt de koppeling gelegd tussen de risicohouding en het beleggingsbeleid. Op basis van onze risk appetite selecteren wij een portefeuille uit de door NNIP voorgestelde verzameling. Onze risk appetite is gebaseerd op het pensioenresultaat en het 'pensioenresultaat at risk' als leidende maatstaf (onder restrictie van een acceptabele 'dekkingsgraad at risk'). Op basis hiervan wordt de strategische mix bepaald. Deze mix bepaalt het lange termijn beleggingsbeleid.

Om zorg te dragen voor overeenstemming tussen doelstellingen en risico's wordt jaarlijks de strategische allocatie herijkt c.q. gereviewd. In 2021 is een strategische analyse (inclusief ALM-studie) uitgevoerd.

Een stijging van de startrente en een gestegen startdekkingsgraad zijn de belangrijkste redenen dat het indexatieresultaat (van 41% naar 49%), de koopkracht (van 87% naar 89%) en de beleidsdekkingsgraad in slecht weer in jaar 15 van de beschouwde tijdshorizon (van 105,5% naar 106,0%) zijn gestegen in 2021 ten opzichte van 2020.

In vergelijking met de strategische analyse en beleggingsmix van vorig jaar is het verwacht rendement gedaald (van 3,3% naar 3,4%) en is de portefeuillevolatiliteit nagenoeg gelijk (bijna 10%).

In 2022 heeft NNIP een SAA studie uitgevoerd waarmee het Pensioenfonds de strategische portefeuille voor het komende jaar heeft vastgesteld. Hierbij is gekeken naar de optimalisatie van de portefeuille binnen de strategische kaders van het Pensioenfonds. De studie is uitgevoerd aan de hand van zowel geactualiseerde lange termijn verwachtingen voor rendement en risico als ook de middellange termijn vooruitzichten in verschillende realistische economische scenario's. In 2022 is geen ALM uitgevoerd. Karakteristieken met betrekking tot koopkracht, indexatieresultaat en dekkingsgraadontwikkeling zijn niet getoond.

Geconcludeerd is dat op basis van projectierendementen en volatiliteitsmaatstaven uit zowel een lange termijn analyse als ook op basis van een middellange termijn scenario analyse, de huidige norm portefeuille ook op basis van de meest recente aannames op efficiënte wijze is ingericht.

Binnen door het bestuur gestelde bandbreedtes kan, vanwege (verwachte) ontwikkelingen op de financiële markten, (door NNIP) van de strategische mix worden afgeweken. Dit leidt tot de tactische beleggingsmix. Deze mix bepaalt het beleggingsbeleid op kortere termijn. Hierbij kunnen ook futures worden ingezet. Voor futures gelden separate restricties.

De strategische mix ziet er ultimo 2022 als volgt uit:

Asset class	Percentage strategisch	Bandbreedte	Beleggingsfonds	Benchmark
Low risk assets	16,5%	6,5%-26,5%		
Euro Government Bonds	13,0%	3,0%-23,0%	BlackRock Euro Government Bond Index Fund	Citigroup EMU GBI All Maturities EUR
Money market	3,5%	0,0%-13,5%	BNP Paribas InstiCash EUR	Niet van toepassing
			Cash	Niet van toepassing
Spread products	26,0%	21,0%-31,0%		
Euro Corporates	9,0%	4,0%-14,0%	BlackRock Euro Credit Bond Index Fund	Citigroup Non-EGBI EuroBIG Index
Global Corporates	17,0%	12,0%-22,0%	Standard Life Global Corporate Bond EUR Hdg D Acc	Barclays Global Aggregate - Corporates (hedged to EUR)
Other risk assets	57,5%	52,5%-62,5%		
Global Equity	47,5%	37,5%-57,5%	Northern Trust Ucits Common Contractual Fund - World Custom ESG Equity Index Fund H EUR	MSCI (DM) World (NET) Index
Emerging Markets Equity	5,0%	1,0%-9,0%	NT Emerging Markets Custom ESG Equity EUR Acc E Shares	MSCI EM (Emerging Markets) Free (Net) Index
Real Estate	5,0%	1,0%-9,0%	Northern Trust Developed Real Estate Index Fund Class A	FTSE EPRA/NAREIT Developed Index

Door scheefgroei in de beleggingsportefeuille of door verandering in het risicoprofiel kan het zijn dat de werkelijke beleggingsmix buiten de door het bestuur vastgestelde bandbreedtes treedt en dus te veel afwijkt van de strategische mix. Er dient dan een rebalancing van de portefeuille plaats te vinden.

De strategische mix wordt jaarlijks geëvalueerd, maar kan, indien nodig vanwege bijzondere ontwikkelingen, na een gestructureerde besluitvorming van het bestuur, ook tussentijds worden aangepast.

Systematiek en uitgangspunten totstandkoming tactische mix en bepaling fondsen waarin wordt belegd

Gegeven de door het bestuur gekozen strategische mix doet het bestuur een verzoek tot het maken van een shortlist van mogelijke beleggingsfondsen per beleggingscategorie bij NNIP (Altis). Deze fondsen worden door NNIP (Altis) voorgelegd aan het bestuur en zo nodig schriftelijk of mondeling toegelicht. Het bestuur bepaalt welke fondsen het best voldoen aan de door het Pensioenfonds gestelde eisen en besluit vervolgens in welke kan worden belegd.

Vervolgens wordt belegd in de gekozen fondsen op basis van de strategische beleggingsmix zoals die door het bestuur is vastgesteld. De uitvoering hiervan is uitbesteed aan NNIP, waarbij aan NNIP een beleggingsmandaat is gegeven dat inhoudt dat zij binnen bandbreedtes mogen afwijken van de strategische mix, d.i. de tactische mix, waarbij onder restricties ook derivaten (momenteel uitsluitend futures) mogen worden ingezet.

Futures worden door NNIP onder meer gebruikt:

- ter bescherming van tot de belegde middelen behorende financiële Instrumenten tegen een mogelijke koersdaling;
- om invulling te geven aan tactische asset allocatie;
- een efficiënte portefeuille implementatie.

NNIP is bevoegd om alle verplichtingen die eventueel uit de futuresposities voortvloeien of daarmee samenhangen, namens het Pensioenfonds te voldoen. Hiertoe wordt onder meer gerekend het storten van gelden als margin en het anderszins (doen) verbinden van (een deel van) de belegde middelen tot zekerheid.

Het bestuur monitort ieder kwartaal via overleggen met NNIP op welke wijze met het mandaat is omgegaan en welke resultaten dat heeft opgeleverd. NNIP rapporteert daarover ook schriftelijk via maand- en kwartaalrapportages.

3.4.4 Waarderingsgrondslag van de beleggingen op de balans

De beleggingen voor eigen rekening worden gewaardeerd op de reële waarde van de participaties in de verschillende beleggingsfondsen waarin wordt belegd. Deze waarden worden ontleend aan de opgaven van de fondsbeheerders alsmede gecontroleerde jaarrekeningen van de beleggingsfondsen en zijn gebaseerd op de beurskoersen van de onderliggende beleggingen dan wel andere methoden om de reële waarde van deze onderliggende beleggingen te bepalen, zoals taxaties of andere passende waarderingsmethoden.

Voor de financiële activa en financiële verplichtingen, die gewaardeerd worden tegen reële waarde, wordt onderscheid gemaakt naar boekwaarde die zijn afgeleid van genoteerde marktprijzen (categorie 1), onafhankelijke taxaties (categorie 2), netto contante waarde berekeningen (categorie 3) en andere geschikte methode (categorie 4).

3.5 Indexatiebeleid

Na overleg met werkgever, Ondernemingsraad en Verantwoordingsorgaan heeft het Pensioenfonds de jaarlijkse prijsinflatie als maatstaf voor indexatie gekozen. De indexatie is voorwaardelijk vormgegeven. Er bestaat geen automatisch recht op verhoging van de pensioenrechten of pensioenaanspraak. Het toekennen van een indexatie is niet alleen afhankelijk van de financiële positie van het Pensioenfonds, maar ook van de beslissing van het bestuur van het Pensioenfonds om al dan niet de indexatie te verlenen.

De hoogte van de mogelijk te verlenen indexatie wordt in drie stappen bepaald:

1. Berekening van het voor indexatie beschikbare vermogen;
2. Berekening van de toekomstbestendige indexatie op basis van dit beschikbare vermogen;
3. Berekening van de hoogte van de toekomstbestendige indexatie als percentage van de prijsontwikkeling, waarna de mogelijk te verlenen indexatie wordt bepaald door het berekende percentage toe te passen op de feitelijk gerealiseerde prijsontwikkeling.

De aldus bepaalde indexatie geeft aan welke indexatie het bestuur van het Pensioenfonds mogelijk kan verlenen. Of, en zo ja welke, indexaties worden verleend wordt door het bestuur bepaald.

Het Pensioenfonds ziet de toekomstbestendige indexatie als die indexatie waarbij, naar verwachting, het Eigen Vermogen nihil is als de laatste pensioenuitkering verricht is. Dit kan bereikt worden door de volgende indexatiemethode:

- Het Pensioenfonds gaat er vanuit dat het volledige Eigen Vermogen per balansdatum aangewend kan worden voor toekomstbestendige indexatie. Het Pensioenfonds veronderstelt voorts dat niet de kasstroom van indexatie-uitkeringen contant gemaakt moeten worden, maar de kasstroom van de indexatie-koopsommen. Dit is een essentieel verschil tussen een verzekerd pensioenfonds, waarbij een indexatie ingekocht moet worden en middelen dus verdwijnen uit het Eigen Vermogen, en een eigen beheer pensioenfonds, waarbij de indexatiekoopsom na inkoop onderdeel blijft van het totale belegde vermogen. Na inkoop van de indexatie wordt deze verbetering van de aanspraken en rechten verondersteld volledig gegarandeerd te zijn en daarboven geen enkel extra rendement op te leveren.
- Hierbij wordt ook de keuze gemaakt om voor de verwachte renteontwikkeling voor de indexatiekoopsommen uit te gaan van de feitelijke RTS zonder UFR-correctie, de RTS die Aegon ook hanteert ter vaststelling van de feitelijke koopsommen.
- Het verwachte beleggingsrendement wordt afgeleid van de beleggingsmix in het Eigen Vermogen (het zogenoemde "portefeullierendement").
- Per saldo betekent dit dat de indexatiekasstromen het portefeullierendement volgen tot het moment dat de indexatie ingekocht wordt, en daarna volgt het de risicovrije rente (of beter: de UFR-RTS). Dit sluit precies aan bij de werkwijze bij het Pensioenfonds.

Afhankelijk van de beleidsdekkingsgraad kan extra indexatie worden verleend om misgelopen indexaties in het verleden te compenseren (inhaalindexatie). De ondergrens van waaraf inhaalindexatie kan worden verleend wordt bepaald door het maximum van enerzijds de beleidsdekkingsgraad waarbij volgens de indexatieregel volledige indexatie kan worden verstrekt én anderzijds het vereist vermogen. Als het Pensioenfonds over meer vermogen beschikt dan het vermogen dat behoort bij de bedoelde ondergrens dan kan het verschil tussen het feitelijk aanwezige eigen vermogen (afgemeten aan de beleidsdekkingsgraad) en de bedoelde ondergrens in enig jaar voor een vijfde deel worden aangewend voor inhaalindexatie.

3.6 Financiële sturingsmiddelen

Binnen het kader van de financiële opzet heeft het Pensioenfonds de volgende financiële sturingsmiddelen:

- Aanpassen van het beleggingsbeleid.
- Aanpassen van de indexatie.

3.6.1 *Aanpassen van het beleggingsbeleid*

De situatie op de financiële markten alsmede een wijziging in risicohouding zouden aanleiding kunnen geven om de beleggingsportefeuille aan te passen.

3.6.2 *Aanpassen van de indexatie*

Het bestuur besluit jaarlijks of de pensioenaanspraken en pensioenrechten geïndexeerd worden. Dit besluit wordt genomen op basis van gegevens over de financiële positie van het fonds in samenhang met toekomstige verplichtingen, alsmede de verwachte ontwikkeling van deze grootheden.

4 Bijlage: Verklaring Beleggingsbeginselen

4.1 Inleiding

Dit document, Verklaring Beleggingsbeginselen (hierna Verklaring), beschrijft op beknopte wijze de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van Stichting Pensioenfonds Ernst & Young (hierna Pensioenfonds). De uitgangspunten worden door het bestuur van het Pensioenfonds (hierna bestuur) vastgesteld.

De Verklaring vormt een onderdeel van de verplicht gestelde Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN). Het Pensioenfonds stelt de Verklaring op verzoek beschikbaar aan alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Ook is de verklaring te vinden op de website van het Pensioenfonds (www.pensioenfonds-ey.nl). De Verklaring wordt minimaal eens per drie jaar herzien of zodra er nieuw inzicht is of tussentijds belangrijke wijzigingen van het beleggingsbeleid zich voordoen.

4.2 Organisatie

Hieronder worden enkele hoofdlijnen geschetst van de organisatorische inrichting van het Pensioenfonds. Deze Verklaring beperkt zich daarbij tot de hoofdlijnen die voor deze Verklaring relevant zijn. Voor een volledige beschrijving van de organisatorische inrichting van het Pensioenfonds wordt verwezen naar het jaarverslag, dat wordt gepubliceerd op de website van het Pensioenfonds (www.pensioenfonds-ey.nl).

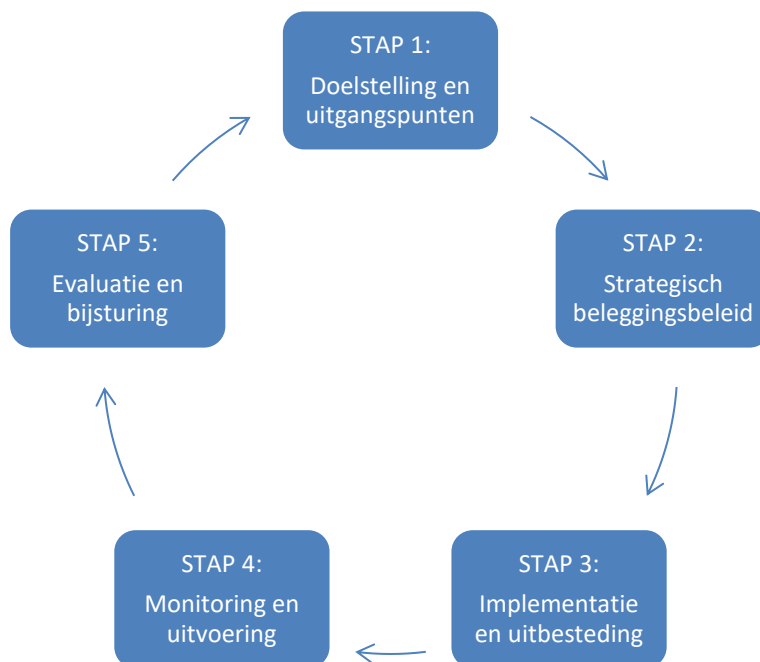
Het bestuur bestaat uit zes personen. Drie leden worden aangewezen door de Board of Directors van Ernst & Young Nederland LLP, twee leden worden gekozen uit en door de (actieve gewezen) deelnemers en het derde deelnemersbestuurslid wordt gekozen uit de pensioengerechtigden.

Het bestuur beheert zelfstandig de beleggingen die staan tegenover de Algemene Reserve. De uitvoering hiervan is uitbesteed aan NNIP, waarbij aan NNIP een beleggingsmandaat is gegeven dat inhoudt dat zij binnen bandbreedtes mogen afwijken van de strategische mix, d.i. de tactische mix, waarbij onder restricties ook derivaten (momenteel uitsluitend futures) mogen worden ingezet.

Het Pensioenfonds zorgt ervoor dat zij in alle fasen van het beleggingsproces beschikt over, dan wel toegang heeft tot de deskundigheid die vereist is voor:

- een optimaal beleggingsresultaat;
- professioneel beheer van de beleggingen;
- de beheersing van de aan de beleggingen verbonden risico's.

De vijf stappen in de beleggingscyclus van het Pensioenfonds:

4.3 Doelstelling en uitgangspunten (STAP 1)

4.3.1 *Ambitie en risicohouding*

Het algemene beleidsuitgangspunt van het te voeren beleid is dat de ambitie tot het verlenen van indexatie, na de dekking van de nominale pensioenrechten en pensioenaanspraken, de hoogste prioriteit heeft. Het Pensioenfonds heeft de opdracht (met verwijzing naar het document 'Hernieuwde afspraken over de pensioenovereenkomst' van 9 juli 2010) om het beleggingsbeleid in dienst te stellen om kortingen van indexaties te beperken.

4.3.2 *Investment beliefs*

Een beleggingsfilosofie bestaat uit een samenhangend geheel aan overtuigingen ('beliefs') over de werking van de kapitaalmarkt(en) en hoe een pensioenfonds hiermee omgaat bij het bereiken van zijn doelstellingen. Deze overtuigingen vormen de basis voor de inrichting van het vermogensbeheer en kunnen gebruikt worden bij de beoordeling van beleggingsvoorstellen en ondersteunen bij een goede verantwoording.

Onderstaand een beschrijving van de investment beliefs van Pensioenfonds Ernst & Young:

1. **Lange horizon: het Pensioenfonds heeft een lange termijn horizon en kan daardoor profiteren van een illiquiditeitspremie.**

De verplichtingen van het Pensioenfonds hebben een lange termijn karakter waarmee rekening wordt gehouden bij het inrichten van de beleggingsportefeuille. Vanwege de lange termijn horizon staat het Pensioenfonds open voor beleggingen die een illiquiditeitspremie bevatten zonder hierbij de noodzakelijke wendbaarheid op de korte(re) termijn uit het oog te verliezen.

2. **Risico premies: het nemen van risico wordt naar verwachting beloont met een risico premie.**

Het Pensioenfonds is van mening dat er een beloning staat tegenover het aanhouden van beleggingen met een hoger risico. Risico's waar geen (of onvoldoende) additioneel rendement tegenover staat, dienen zoveel mogelijk te worden beperkt.

3. **Complexiteit en transparantie: beleggingen moeten begrijpelijk en transparant zijn.**

Het Pensioenfonds wil begrijpen hoe zijn beleggingen werken en wat de onderliggende risico's zijn. Er wordt daarom alleen belegd in markten en producten die transparant zijn en door het bestuur worden begrepen.

4. **Risicomanagement: diversificatie over verschillende risicobronnen loont, maar niet tegen elke prijs.**

Het Pensioenfonds is van mening dat het spreiden van het risico over verschillende risicobronnen loont en het totale risicoprofiel van de portefeuille verbetert. Aangezien elke extra categorie ook extra aandacht van het bestuur vergt, zal bij elke uitbreiding een zorgvuldige afweging van voor- en nadelen plaatsvinden.

Derivaten zijn toegestaan maar alleen ter beperking van kosten en/of risico.

Het Pensioenfonds gelooft in het gebruik van derivaten ter beperking van kosten en/of risico waarbij nadrukkelijk weg wordt gebleven van speculatie met derivaten. Bij beleggingen in derivaten wordt rekening gehouden met het liquiditeitsrisico, het tegenpartijrisico en de geldende wetgeving.

Securities lending dient waar mogelijk te worden vermeden.

Het Pensioenfonds is zich bewust van het ethische aspect van securities lending dat tot misbruik kan leiden. Securities lending brengt verder mogelijke staartrisico's met zich mee terwijl de opbrengsten beperkt zijn. Securities lending dient daarom te worden vermeden

waar mogelijk. (Bij de fondskeuze wordt navraag gedaan naar het gebruik van securities lending en de beschikbaarheid en het beheer van collateral.)

5. **(In)efficiënties in financiële markten: uitgangspunt bij de keuze van de beleggingsfondsen is passief beheer. Actief beheer wordt alleen ingezet indien het onvermijdelijk is of duidelijk toegevoegde waarde heeft.**

Het Pensioenfonds kiest overwegend voor een passieve benadering tenzij actieve beleggingsfondsen onvermijdelijk zijn of een duidelijke toegevoegde waarde genereren die begrepen en omarmd wordt, en daarbij KPI's hebben waarover duidelijk en goed gerapporteerd wordt.

6. **Kosten: het Pensioenfonds belegt kostenbewust.**

Het Pensioenfonds neemt kosten mee in de besluitvorming en is kostenbewust. Om controle te houden op de kosten streeft het Pensioenfonds naar een goed inzicht in de kosten.

7. **Maatschappelijk verantwoord beleggen: maatschappelijk verantwoord beleggen dient een plaats te hebben in het beleggingsbeleid.**

Het Pensioenfonds is van mening dat het laten meewegen van factoren op het gebied van milieu, maatschappij en goed bestuur de financiële prestaties van ondernemingen positief beïnvloedt op de lange termijn en houdt rekening met de wettelijke bepalingen die op dit gebied gelden voor pensioenfondsen. De activiteiten op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen vormen echter geen doel op zich. (In de selectie van de beleggingsfondsen worden ESG criteria meegenomen en wordt rekening gehouden met de wettelijke bepaling dat pensioenfondsen adequate maatregelen treffen om te vermijden dat zij financiële transacties aangaan met een onderneming die clustermunie, of cruciale onderdelen daarvan, produceert, verkoopt of distribueert, hetgeen ook geldt voor deelnames in beleggingsinstellingen en voor indexen waarbij producenten van clustermunie (of de daarbij betrokken ondernemingen) meer dan vijf procent van de waarde van die beleggingsinstelling of index vertegenwoordigen. Bij gelijkblijvende toegevoegde waarde hebben ESG fondsen de voorkeur.)

Maatschappelijk verantwoord beleggen betreft dus een hoofdlijn die in principe wordt gevolgd, mits de combinatie van rendement, risico en kosten klopt in relatie tot de missie van het Pensioenfonds. De missie van het Pensioenfonds is het streven naar een zo hoog mogelijk rendement, gegeven een aanvaardbaar risico. Deze missie wordt onderschreven door de (actieve) gewezen deelnemers en pensioengerechtigden van het Pensioenfonds.

Het Pensioenfonds tracht zoveel mogelijk beleggingen in zogenoemde stranded assets te vermijden dan wel tijdig af te stoten.

8. **Beheersing valutarisico:** het Pensioenfonds kan een korte termijn valuta schok aan en de kosten die gepaard gaan met het verder afdekken van het valutarisico zijn hoog.

Het Pensioenfonds ziet geen aanleiding tot een beleid van verder afdekken van het valutarisico dan datgene wat door de fondskeuze is afgedekt en wordt afgedekt in geval van een tactische call.

Het Pensioenfonds is van mening dat de korte termijn volatiliteit die voortvloeit uit valutarisico kan worden uitgeruild tegen het iets betere lange termijnrendement.

4.4 Strategisch beleggingsbeleid (STAP 2)

4.4.1 Beleggingsbeleid

Uit de (aanvangs)haalbaarheidstoets volgt een geschat pensioenresultaat. Het beleggingsbeleid wordt vervolgens zodanig vastgesteld dat een maximaal rendement kan worden behaald met een voor het bestuur acceptabel risico. Op deze wijze wordt de koppeling gelegd tussen de risicohouding en het beleggingsbeleid. Op basis van onze risk appetite selecteren wij een portefeuille uit de door NNIP voorgestelde verzameling. Onze risk appetite is gebaseerd op het pensioenresultaat en het 'pensioenresultaat at risk' als leidende maatstaf (onder restrictie van een acceptabele 'dekkingsgraad at risk'). Op basis hiervan wordt de strategische mix bepaald. Deze mix bepaalt het lange termijn beleggingsbeleid.

De onderstaande tabel geeft de strategische beleggingsmix voor 2022 weer.

Asset class	Percentage strategisch	Bandbreedte
Low risk assets	16,5%	6,5% - 26,5%
Euro Government Bonds	13,0%	3,0% - 23,0%
Money market	3,5%	0,0% - 13,5%
Spread products	26,0%	21,0% - 31,0%
Euro Corporates	9,0%	4,0% - 14,0%
Global Corporates	17,0%	12,0% - 22,0%
Other risk assets	57,5%	52,5% - 62,5%
Global Equity	47,5%	37,5% - 57,5%
Emerging Markets Equity	5,0%	1,0% - 9,0%
Real Estate	5,0%	1,0% - 9,0%

4.5 Implementatie en uitbesteding (STAP 3)

Om de doelstelling van het Pensioenfonds te bereiken, wordt er op zo'n manier belegd dat een optimaal rendement wordt behaald tegen aanvaardbare risico's. Het algemene uitgangspunt daarbij is prudentie, dat wil zeggen dat de beleggingen en bijbehorende risico's passen bij de doelstelling daarvan.

Hierbij worden door het Pensioenfonds de onderstaande uitgangspunten gehanteerd:

- Het doel is om met de belegging van de Algemene Reserve het streven naar waardevastheid van de pensioenrechten en - aanspraken te realiseren alsmede om de Algemene Reserve op het noodzakelijke niveau te handhaven of uit te breiden voor zover dat door het bestuur noodzakelijk wordt geacht.
- De portefeuille heeft een duidelijk rendementskarakter, met inachtneming van aanvaardbare risico's ten aanzien van de protectie van de Algemene Reserve.
- Er is een sterke betrokkenheid van het bestuur als geheel bij de bepaling en het monitoren van het beleggingsbeleid.
- Een goede proactieve en adviserende rol van NNIP.
- Periodiek inzicht in macro-economische visie (inflatieontwikkeling) en daaraan gekoppelde strategische opbouw van de portefeuille.
- Inzichtelijke rapportages.
- Transparantie m.b.t. de kostenstructuur (in lijn met de richtlijn van de Pensioenfederatie).
- Goede governance, met aansluiting bij de huidige PBR via 'Mijn Pensioen'.

Een belangrijk onderdeel van het beleggingsbeleid is het beheersen van beleggingsrisico's, oftewel het risico door het blootstaan aan wijzigingen in de marktprijzen van beleggingen. Het Pensioenfonds verkleint beleggingsrisico's primair door te zorgen voor een goede spreiding van de beleggingen over en binnen de diverse beleggingscategorieën en door liquiditeitsprotectie.

4.5 Monitoring en uitvoering (STAP 4)

Binnen door het bestuur gestelde bandbreedtes kan, vanwege (verwachte) ontwikkelingen op de financiële markten, van de strategische mix worden afgeweken. Dit leidt tot de tactische beleggingsmix. Deze mix bepaalt het beleggingsbeleid op kortere termijn. Het bestuur evalueert ieder kwartaal de tactische mix. NNIP voert tactisch beleid binnen gestelde richtlijnen, waarbij afgesproken categorieën en bandbreedtes in acht worden genomen. Het is NNIP tevens toegestaan om tactische asset allocatie-posities namens het Pensioenfonds in te nemen door middel van long- of shortposities in futures.

4.5 Evaluatie en bijsturing (STAP 5)

Om zorg te dragen voor overeenstemming tussen doelstellingen en risico's wordt jaarlijks de strategische allocatie herijkt c.q. gereviewd.

4.6 Overig

4.6.1 *Risicoprofiel*

Gegeven de geformuleerde ambitie en risicohouding, acht het bestuur het onvermijdelijk dat er beleggingsrisico's worden genomen. Het Pensioenfonds neemt hierbij niet meer risico dan nodig is.

Het Pensioenfonds heeft in het kader van een bestendige gedragslijn het MVEV vastgesteld als 1% van de voorziening voor risico fonds. Daarnaast wordt een MVEV aangehouden van 1% van de voorziening voor risico deelnemers.

Verzekerde pensioenfondsden mogen in de jaarrekening bij de vaststelling van het VEV het kredietrisico buiten beschouwing laten en hoeven geen rekening te houden met een kredietafslag. Het bestuur monitort het kredietrisico van de verzekeraar. Het bestuur heeft besloten geen afwaardering op de verzekeraar toe te passen. Het Pensioenfonds hanteert een VEV dat gelijk is aan het MVEV.

4.6.2 *Prudent person regel*

Op grond van de prudent person regel moet het Pensioenfonds beleggen in het belang van aanspraak- en pensioengerechtigden.

Het Pensioenfonds geeft hieraan uitvoering door de onderstaande uitgangspunten:

- Beleggingen worden gedaan in het belang van aanspraak- en pensioengerechtigden.
- Het beleggingsbeleid is vastgesteld door middel van een gedegen onderzoek. Hierbij is ook aandacht besteed aan de bandbreedtes en vrijheidsgraden.
- Bij dit onderzoek worden realistische en haalbare aannames gehanteerd en gevoeligheidsanalyses uitgevoerd.
- De beleggingen zijn gewaardeerd op basis van marktwaardering.
- Er is bij het bestuur inzicht op beleggingsfondsniveau naar spreiding over landen, regio's, bedrijven en ratingcategorieën.
- Het bestuur heeft de opzet en uitvoering van de gemaakte keuzes in het beleggingsbeleid voldoende beargumenteerd en deze keuzes schriftelijk vastgelegd.
- Het Pensioenfonds heeft een beleggingsplan of vergelijkbaar document, waarin op hoofdlijnen staat beschreven hoe zal worden belegd en welke vrijheidsgraden daarbij worden gehanteerd.
- De beleggingen over de hoofdcategorieën en subcategorieën zijn conform het beleggingsplan. Het Pensioenfonds monitort op basis van periodieke rapportages de implementatie van het beleggingsplan.
- De besluitvorming over een eventuele afwijking van het beleggingsplan is zorgvuldig tot stand gekomen.

- De jaarrekening van de beleggingsfondsen is voorzien van een goedkeurende verklaring van een accountant.
- De rapportages zijn tijdig beschikbaar.
- Het behaalde beleggingsrendement is controleerbaar en het gelopen risico past binnen het beleggingsbeleid.
- Het concentratierisico is tot een prudent niveau beperkt.

4.6.3 Maatschappelijk verantwoord beleggen

Het beleggingsproces is voor een groot deel uitbesteed. Het ESG-beleid van het Pensioenfonds bestaat hierin dat bij de selectie van de partijen waaraan wordt uitbesteed het ESG-beleid van deze partijen een belangrijk selectiecriteria is.

Het ESG-beleid van de partijen waaraan is uitbesteed voldoet aan hoge eisen en is hierna toegelicht. Alle beleggingen van het Pensioenfonds lopen via deze partijen en zijn dus onderhevig aan het geschetste ESG-beleid.

Met ingang van 10 maart 2021 geldt voor onder meer pensioenfonds de Verordening (Verordening (EU) 2019/2088) betreffende informatieverstopping over duurzaamheid van financiële producten in de financiële dienstensector (de Sustainable Finance Disclosure Regulation, hierna SFDR).

De SFDR verplicht een pensioenuitvoerder een verklaring op zijn website te plaatsen waaruit is op te maken of de negatieve duurzaamheidsimpact van beleggingen meeweegt in het beleid, en -als dat het geval is- hoe het due diligence beleid daarop is afgestemd. Als pensioenuitvoerders de negatieve duurzaamheidsimpact meewegen, moeten zij in de verklaring op de website daarover verantwoording afleggen in de voorgeschreven terminologie en (minimale) inhoud van de SFDR en de nadere technische uitwerking daarvan.

SPEY houdt geen rekening met negatieve duurzaamheidsimpact bij het doen van beleggingen. SPEY is immers vanaf 1 juli 2018 een gesloten pensioenfonds en volledig herverzekerd. De beleggingen die SPEY zelf beheert, zijn slechts de beleggingen die staan tegenover het vrije vermogen van SPEY en de pensioenbijspaarregeling. Daarmee is de omvang, aard en complexiteit van activiteiten en producten beperkt.

Basisregeling

De pensioenaanspraken en -rechten waren door middel van 5-jarig RSK-contract tot en met 2017 bij Aegon verzekerd. Deze overeenkomst werd per 1 januari 2018 o.b.v. de toen geldende tarieven verlengd tot 1 juli 2018. Vanaf 1 juli 2018 is het Pensioenfonds een gesloten pensioenfonds. De aan Aegon verschuldigde vergoedingen die samenhangen met dit verzekeringscontract werden en worden derhalve geheel onder verantwoordelijkheid van Aegon belegd. Bij het selectieproces dat aan de gunning aan Aegon vooraf was gegaan, was het beleid ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen een van de aandachtspunten geweest van het bestuur.

PensioenBijspaarRegeling en Algemene Reserve

De PBR wordt uitgevoerd door NNIP door middel van het product 'Mijn Pensioen'. Tevens belegt het bestuur de Algemene Reserve via NNIP. Dat betekent dat NNIP (via Altis) de voorselectie doet van de fondsen waarin het Pensioenfonds kan beleggen. De keuze van beleggingsfondsen waarin wordt belegd is voorbehouden aan het bestuur. Bij deze keuze worden de ESG aspecten van de verschillende mogelijke fondsen meegenomen (zie ook het ESG-beleid).

4.6.4 Kosten

De beheerkosten bestaan uit een vaste vergoeding van € € 285K (2022; exclusief BTW) per jaar. Deze vergoeding wordt jaarlijks aangepast aan de ontwikkeling van het indexcijfer van de cao-lonen (per maand inclusief bijzondere beloningen) van de sector verzekeringswezen en pensioenfondsen, zoals dit door het CBS wordt gepubliceerd.

De hoogte van de kosten wordt periodiek getoetst aan externe vergelijkingsmaatstaven om een objectieve beoordeling over de redelijkheid te krijgen.

4.7 Risicobeheersing

4.7.1 Beheersing financiële risico's

Het beleggingsbeleid wordt gemonitord met behulp van de portal van NNIP en de daaruit voortvloeiende rapportages. Tevens wordt het Pensioenfonds hierbij ondersteund door NNIP, onder andere door de kwartaal overleggen inzake de marktontwikkelingen.

NNIP rapporteert maandelijks de behaalde beleggingsresultaten aan het bestuur. Uit de rapportages blijken onder meer:

- de ontwikkeling van de allocaties versus benchmarkwegingen en de mutaties in een maand, in het kwartaal en in het jaar (uitgesplitst naar rendement en cash flows);
- de gerealiseerde absolute en relatieve performance (versus benchmarks).

Het bestuur evalueert ieder kwartaal de tactische mix.

Indien er bijzondere ontwikkelingen zijn die maken dat tussentijdse aanpassingen in het beleggingsbeleid moeten plaatsvinden die niet kunnen wachten tot de periodieke briefing met NNIP heeft plaatsgevonden, kan aanpassing van de tactische mix ook tussentijds door het bestuur plaatsvinden.

De beleggingsrisico's maken onderdeel uit van de Risicomatrix, zij zijn door het bestuur geïdentificeerd, worden door diverse controlemaatregelen gemitigeerd en worden twee keer per jaar in de bestuursvergadering besproken.

4.7.2 *Beheersing operationele risico's*

Ten behoeve van de uitbestede taken is een Service Level Agreement (hierna SLA) en een overeenkomst tot het geven van advies tussen het Pensioenfonds en NNIP afgesloten. NNIP verzorgt de strategische advisering over het beleggingsbeleid en voert tactisch beleid binnen gestelde richtlijnen, waarbij afgesproken categorieën en bandbreedtes in acht worden genomen. Periodiek vindt door NNIP kennisoverdracht plaats door middel van presentaties en conference calls.

Het bestuur draagt de verantwoordelijkheid over het gevoerde beleggingsbeleid en draagt zodoende ook zorg voor de instandhouding en naleving van afdoende controlemechanismen om uitbestedingsrisico's te beheersen. NNIP mag geen acties ondernemen die vallen buiten hetgeen wat in de SLA overeenkomst staat vermeld, zonder voorafgaande toestemming van het bestuur.

4.7.3 *Beheersing integriteitsrisico's*

Om belangenverstremming of tegenstrijdige belangen te voorkomen, hebben zowel het bestuur als de medewerkers van het pensioenbureau een Gedragscode ondertekend. De Gedragscode geldt ook voor externen. De door het bestuur aangewezen compliance officer controleert de naleving van de Gedragscode.

5 Lijst met afkortingen

Afkorting	Betekenis
ABTN	Actuariële en Bedrijfstechnische Nota
AFM	Autoriteit Financiële Markten
AG	Actuarieel Genootschap
ALM	Asset Liability Management
ANW	Algemene Nabestaandenwet
AOW	Algemene Ouderdomswet
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CDC-regeling	Collectieve Beschikbare Premiereregeling
DNB	De Nederlandsche Bank
ESG	Environmental, Social and Governance
EY/HVG	Ernst & Young Nederland / Holland Van Gijzen
FTK	Financieel Toetsingskader
KPI	Key Performance Indicator
LLPs	Board of Directors van Ernst & Young Nederland LLP
MRC-factor	Marktrente Correctiefactor
MVEV	Minimaal Vereist Eigen Vermogen
NNIP	NN Investment Partners
OR	Ondernemingsraad
PBR	PensioenBijspaarRegeling
RCM	Risk Control Matrix
RSK	Rentestandkorting
SER	Sociaal Economische Raad
SLA	Service Level Agreement
UFR	Ultimate Forward Rate
VEV	Vereist Eigen Vermogen